محل اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن: ۳۳۷۴۸
روزنامه یومیه تکشماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاکرات مجلس شورای ملی سالیانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها « ۶۰۰ «
مذاکرات مجلس و آگهی‌ها « ۸۰۰ «

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی وقانونی

شماره ۳۷۶۳ | ۴شنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۳۶ | سال سیزدهم

شماره‌مسلسل ۱۴۸

دوره نوزدهم قانونگزاری

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۴۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه‌شنبه دهم‌دی ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس
۲- طرح گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه ۱۳۳۶ روزنامه رسمی وتصویب آن
۳ - طرح گزارش کمیسیون دارائی راجع بتوافق بقایای مالیاتی
٤ - طرح وتصویب دو فوریت طرح پیشنهادی راجع بچاپ مذاکرات مشروح مجلس
۵ - تعیین‌موقع‌ودستورجلسه بعد - ختم جلسه

❀❀

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین بااجازه - آقایان : یارافشار • دکتراسدی • دکتراسلان افشار • علامه وحیدی • برومند • ذوالفقاری • قوام • صراف‌زاده • موسوی • کیکاوسی • دکتر عمید • بهادری • دکتر سعید حکمت • مهندس‌اردبیلی • عبدالحمید بختیار • قنات آبادی • اورنك • بوربور • مهندس جفرودی امامی خوئی • رامبد • خزیمه علم • محمد علی‌مسعودی • دکترپیرنیا

غائبین‌بی‌اجازه- آقایان : سنندجی دکترجهانشاهی • دکتر طاهری • اریه • مشار • اخوان • شادمان • دولتشاهی • جلیلوند •

دیرآمدگان وزودرفتگان بااجازه - آقایان : افخمی • جلیلی • طباطبائی قمی • فضائلی • بزرك‌نیا •

رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ آقای‌صدرزاده

صدر زاده - یك اصلاح عبارتی درصورت جلسه هست اصلاح کرده تقدیم میکنم

رئیس - بفرمائید دیگر نظری نیست (اظهاری‌نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب‌شد

۲ - طرح گزارش کمیسیون محاسبات‌راجع ببودجه ۱۳۳۶ روزنامه رسمی وتصویب آن

رئیس - بودجه روزنامه رسمی مطرح است گزارش کمیسیون محاسبات قرائت میشود

(بشرح زیرقرائت شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات به مجلس شورای‌ملی

بودجه سال ۱۳۳۶ اداره روزنامه رسمی که در تاریخ دوم آبانماه۱۳۳۶ به کمیسیون محاسبات ارجاع گردیده بود باحضور آقایان کارپردازان‌در جلسات‌متعدد مورد رسیدگی واقع و کمیسیون باتوجه بقسمت اخیر تبصره ۲ - ماده اول‌راجع‌به تثبیت وضع استخدامی و مزایای دریافتی کارمندان‌وخدمتگذاران‌جزء اداره‌مذکور که ازتاریخ تصویب بودجه بوزارت دادگستری منتقل خواهد شد بودجه سال ۳۶ اداره روزنامه رسمی راتصویب اینك جهت تأیید تقدیم مجلس شورای ملی مینماید •

مخبر کمیسیون محاسبات - محمدرضا امید سالار

ماده اول -برای‌حقوق وهزینه‌دوازده ماهه سال ۱۳۳۶ اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی مبلغ چهار میلیون و چهارصد وهفتاد ونه هزارو سیصد وسی ریال(٤٤٧٩٣٣٠) مطابق فقرات یك‌و دوصورت مشروح ضمیمه‌اعتبار‌بکارپردازی مجلس داده میشود که‌با کمك هزینه‌قانونی ازوزارت دارائی دریافت دارد

تبصره ۱ - ماده سوم بودجه سال ۱۳۳٤ مجلس شورای‌ملی مربوط بدرج آگهی های دولتی‌درروزنامه‌رسمی کشور بقوت خود باقی‌است

تبصره ۲- بکارپردازی مجلس‌شورای ملی اجازه‌داده میشود که کلیه تشکیلات اداره‌روزنامه رسمی کشورشاهنشاهی رابه وزارت دادگستری با بودجه مصوبه آن واگذارنماید• وضع استخدامی کارمندان وخدمتگذاران جزء روزنامه رسمی که بوزارت دادگستری منتقل‌میشوند در مورد کارمندان کما کان طبق مقررات و قوانین استخدامی و بازنشستگی مجلس شورای ملی ودرباره خدمتگذاران جزء برابر آئین نامه اساسی خدمتگذاران‌جزء مجلس شورای ملی تثبیت و بموقع اجرا گذارده خواهد شد «وزارت دادگستری باید کلیه سوابق خدمت وحقوق ومزایائی را که کارمندان وخدمتگذاران جزءاداره روزنامه رسمی دریافت میدارند منظور نماید ••

ماده دوم - وزارتین دارائی و دادگستری مکلفند بودجه سال ۱۳۳۷ اداره روزنامه رسمی را باهم ازدرآمد و هزینه ضمن بودجه وزارت دادگستری منظور وتأمین نمایند•

مخبر کمیسیون محاسبات - محمدرضا امید سالار

رئیس - کلیات مطرح است آقای ارباب درورقه اسم نوشته‌اند که تشریف ندارند آقای عمیدی‌نوری‌مخالفید بفرمائید

عمیدی‌نوری - این گزارش‌سومی است مربوط ببودجه مجلس شورای ملی که اختصاص‌دارد به مجله رسمی ، مجله رسمی چنانکه نمایندگان محترم مسبوق هستند قسمت عمده کارش عبارتست‌ازابلاغ قوانین وبنظربنده این‌یك کاراصلی‌مجلس شورای ملی است برای اینکه هر قانونی که قوه مقننه‌وضع‌میکندمادام که‌در مجله رسمی‌دریك‌روزنامه‌رسمی‌اعلان‌نشودوابلاغ نشود قابل اجرا نیست وبهمین جهت هم هست که طبق قانون مدنی قوانین‌ده روز بعدازاعلان‌وابلاغ‌قانونی‌قابل‌اجراست بنده خیال‌میکنم که‌ارتباط‌مجلس‌شورای‌ملی‌بامجله رسمی‌ازنظر تکمیل‌وحفظ قانونگذاری‌یعنی

اداره تندنویسی و تحریر صورت مجلس

مراقبت دراینکه این قوانین تحت نظر خودش درج بشود و آن دهروزه قانونی بگذرد بسیار لازم است و برای اجرای این نظر است که می بینید روزنامه رسمی جزء قسمتهای اصلی مجلس شورای ملی است و باینجهت است که بنده از نظر اصول معتقد هستم که مجله رسمی اگر باشد در مجلس شورای ملی مثل این است که مجلس شورای ملی انجام وظیفه‌اش را تکمیل کرد ولی وقتی که میرود بدستگاههای دیگر مثلا می‌رود بقوه مجریه یا میرود بقوه قضائیه این خارج از حریم قوه مقننه است درحالیکه مجله رسمی جزء قوه مقننه است یعنی قوه مقننه وضع قانون که کرد این را باید درج بکند در مجله رسمی و بعداز دهروز اجرایش بقوه مجریه و قوه قضائیه تکلیف بشود که اجرا بکند رشاید هم بهمین جهت بود با اینکه یک مدتی هم این مجله رسمی در دادگستری بود ، در ثبت اسناد بود بعد برگشت آمد بمجلس شورای ملی تا آنجائی که بنده اطلاع دارم مجلس شورای ملی هم مراقبت دقیق کرد در این کار و قوانین درمدت قانونی خودش ابلاغ شده و روزش هم رعایت میشد این از نظر اصل، حال دومرتبه مجله رسمی که درین چند سال اخیر آمد بمجلس بایستی برگردد و برود بدستگاه خارج ازقوه مقننه از نظر اصول بنده فلسفه‌ای براین کار نمی بینم از جهات دیگر مطالعه می کنم که به بینم چه لزومی دارد که اینکار بشود. ازنظر دخل وخرج این کار طبق صورتی که بنده دارم حتی درسال ۳۵ ۲۸۰۰۷۷ر۱ ریال سود داشته یعنی خرجش را که الان هم خواندند بنده تطبیق کردم ۹۰۴۴۳ر۴ ریال کمتر بوده پرداخته سودش هم باین مبلغ بوده علاوه براینکه سودی هم داشته تمام آگهی های کیفری و احضار وحقوقی وزارت دادگستری نیز دراین مجله مجانی چاپ شده واز آگهی های دیگری که چاپ کرده این مبلغ هم سود داشته ومجله رسمی را هم که ملاحظه بفرمائید که یک کتابچه مانندی است باین قطع و باین قطر (یک مجله مذاکرات مجلس را نشان دادند) وشاید سه چهار صفحه باشد این چاپ وانتشارش خیلی سهل است پیشنهادی هم که بنده دادم وتصویب فرمودید که باپنج میلیون ریال یک چاپخانه کوچکی متناسب باکاری که هست بوجود بیاید البته بااطلاعی که بنده دارم این چاپخانه ای که بوجود میآورید آنچنان چاپخانه‌ای خواهد بود که بتواند این وظیفه را انجام بدهد وهم اوراق چاپی شمارا طبع بکند باین جهت است که بنده می بینم از نظر چاپخانه هم اشکالی ندارد وچاپخانه را تصویب فرمودید برود به وزارت دارائی وقبول فرمودید که یک چاپخانه کوچکی بوجود بیاید یعنی شما چاپخانه‌ای که دارید این چاپخانه کوچک میتواند این وظیفه را هم انجام بدهد این جاسودهم هست گذشته از این جنبه‌ها آنچه که بنده خیلی بآن اهمیت میدهم این است که کار قوه مقننه که تکمیل وظیفه‌اش ابلاغ قوانین باصحت و مراقبت است که بعداز ابلاغ و اجرای قانونی تصمیمات قوه مقننه قوه مجریه وقضائیه وظیفه‌اش را باید انجام بدهد صلاح در این است که این دستگاه انتشار و ابلاغ هم در مجلس شورای ملی باشد برای اینکه ما یک مرتبه این تجربه را کردیم این قبلا در وزارت دادگستری و ثبت اسناد بود بعد برگشت آمد به مجلس شورای ملی دومرتبه برمیگردانیم برود ممکن است مجدداً این تجربه تلخ تکرار بشود باین جهات است که بنده هم فلسفه‌ای برای این کار نمی بینم هم از نظر دخل وخرج بودن آن را درمجلس سودمند می بینم وهم باوضع فعلی که آقایان تصویب فرمودید یک چاپخانه‌ای باسرمایه پنج میلیون ریال بوجود بیاوریم این چاپخانه قدرت این را دارد که مجله رسمی را که به این قطع وچند صفحه است چاپ بکند واین کار بنظر بنده بمصلحت است حالا میل خود آقایان است بنده هم عرضی ندارم.

رئیس - آقای صارمی

صارمی - اینجا قبلا گفته شد که مجلس شورای ملی باید مراقبت بکند اموری را که از وظایف اختصاصی او نیست بعهده نگیرد وحقیقت اینست که این مجله رسمی که امروز چاپ میشود قسمت اعظم آن چاپ آگهی های حصروراثت و آگهی های مزایده ومناقصه وثبتی است که ارتباط با وضع مجلس شورای ملی و وظایف قانونگذاری ندارد. جناب آقای عمیدی نوری فرمودند که برای انتشار قوانین مصوب مجلس شورای ملی لازم است که مجله رسمی درتحت نظر مجلس شورای ملی باقی بماند که برای انتشار آن مراقبت کافی بعمل بیاورد درست است که قانون مدنی برای اجرای قوانین انتشار آنرا خواسته است ولی بچه کیفیتی منتشر بشود درقانون مدنی قید نشده است اگر این مراقبت را بخواهیم ما بکنیم بنابراین بایستی قوانینی که درجراید هم منتشر می شود مجلس شورای ملی کنترل بکند و بنده بایستی عرض بکنم که وضع درج قوانین درمجله رسمی وضعی است که امروز محاکم تاریخ انتشار آگهی درمجله رسمی وحتی اداره ثبت اسناد مورد اهمیت قرار نمی‌دهند وتاریخ انتشار درجراید را مورد نظر قرار میدهند بدلیل اینکه اینقدر آگهی زیاد است که درمواقع متناسب مجله رسمی نتوانسته است آگهی ها را منتشر بکند و حتی اگر مراجعه بکنید بمجله رسمی می بینید که تاریخ طبع آگهی های منتشره در مجله رسمی شاید یکماه وچهل روز دیرتر از تاریخ مقرری است که بایستی منتشر بشود بنابراین این موضوع مربوط بدستگاه قضائی میشود وهمان دستگاه قضائی هم که ارتباط تام و تمام باین امر دارد خودش مستقیماً اداره خواهد کرد سابقاً هم مجله درتحت نظر وزارت دادگستری منتشر میشد ودراداره ثبت اسناد هم همین مجله رسمی رسمی وجود داشت اینجا مذاکره شده بود که یک روزنامه رسمی که رسمیت تام و تمام داشته باشد وکلیه مقررات و قوانین مملکتی را درج بکند وآنچه ارتباط به مجله رسمی پیدا میکند تحت نظر مجلس شورای ملی اداره بشود وخواستند یک روزنامه یومیه‌ای که خوانندگانی داشته باشد درمجلس موجود باشد این بود که آمدند گفتند مجله رسمی هم ضمیمه بشود متأسفانه این نظر اجرا نشد ونتوانستند این کار را انجام بدهند ومواجه با اشکالات زیادی هم شدند مضافاً باین موضوع این جا آقایان رأی دادند که چاپخانه منتقل بشود ویک چاپخانه کوچکی که فقط متناسب با چاپ مذاکرات باشد تحت نظر مجلس اداره شود اگر آن چاپخانه باشد بهیچوجه مقدور نخواهد بود که روزی ۳۰-۴۰-۵۰ صفحه مجله رسمی را چاپ وتوزیع بکند واگر چنانچه بخواهد چاپ کند بایستی یک چاپخانه بزرگ دیگری هم تهیه بکند که مخالف نظری است که آقایان درجلسه قبل اتخاذ فرمودید وحتی این چاپخانه باین عریض وطویلی هم آنطوریکه عرض کردم تابحال موفق نشده است این آگهی ها را درموعد مقرره ومرتباً منتشر بکند بنابراین چاپخانه کوچکی که در آتیه خریده خواهد شد بطریق اولی موفق وقادر نخواهد بود که این مجله مذاکرات وآگهی ها را منتشر بکند بنابراین گذشته ازاینکه چاپخانه‌ای که بعداً برای مجلس تهیه میشود قادر و توانا نخواهد بود که مجله رسمی را باین ترتیب که محتوی آگهی های مختلف است چاپ بکند واگر بخواهیم این کار را انجام بدهیم باید چاپخانه بزرگی مجدداً برای مجلس تهیه بکنیم این کار از وظایف اختصاصی وزارت دادگستری است وتحت نظر وزارت دادگستری اجرا خواهد شد و موضوع هم بلااشکال خواهد بود.

رئیس - آقای دکتر شاهکار مخالفید بفرمائید

دکتر شاهکار - در یک مغازه ای صاحب مغازه اعلان کرده بود که دراین مغازه کلاههای خوب ساخته و فروخته می‌شود بهش اعتراض کردند که کلاهفروشی معلوم است که کلاه می‌سازد دیگر چرا بنویسد می‌سازد ومی‌فروشد این کلاه میسازد را حذف کرد بعد آمدند گفتند خوب مغازه کلاهفروشی کارش فروش کلاه است دیگر چرا بنویسد کلاه‌فروش آن را هم حذف کرد وتابلوی سفید آن باقی ماند ، عرض کنم که چاپخانه مجلس بدلایلی که گفته شد و قطعاً آقایان محترم هم توجه فرمودند وقانع شدند حذف شد آمدیم سر مجله رسمی وپیشنهاد این شده است که مجله رسمی هم منتقل بشود بوزارت دادگستری بنده استدعا می کنم که آقایان محترم توجه بفرمائید بعرض بنده ودرین قسمت بایک دقت بیشتری این کار صورت بگیرد البته نظر آقایان نائب صائبی خواهد بود که همانطور هم رأی خواهد شد قانون درمملکت ما و مطالعه قانون اساسی سه مرحله باید طی بکند تا تمام شود، تصویب مجلسین ، توشیح ملوکانه، درج درمجله رسمی بعداز انقضای مدت ده روز ازدرج درروزنامه رسمی کشور قانون جنبه قانونیت دارد (صحیح است) رئیس قوه مقننه که ما خیلی افتخار میکنیم برئیس خودمان (صحیح است) و همچنین رئیس مجلس سنا ناظر هستند از برای تکمیل قوانین از نظر قانون اساسی وتاکنون این مطلب اتفاق نیفتاده است یعنی در دوره سلطنت اعلیحضرت محمد رضا شاه کبیر توشیح قانون جلوگیری بشود ولی آقای زنگنه این قسمت عملی است (زنگنه - صحیح میفرمائید) که دولت یک دولتی که ما نمی‌دانیم کدام دولت است مانع ازدرج قانون بشود هیچ اشکالی هم ندارد یعنی در ارکان قانون گذاری یک خللی وارد بیاید شاه یکی ازمبانی قانونگذاری است مجلس شورایملی یک منبع قانون گذاری است، هیچ دلیلی ندارد که قوه مقننه که ناشی ازاین دوقوه است یک قسمت ازکار خودش را بگذارد بدست قوه مجریه این بطلان دمکراسی وحکومت قانونگذاری نیست (پرفسور اعلم - شاید نخواست درج کند قانون را) این را مراجعه بفرمائید بقانون خودش که راجع بقانونی بودن یک قانون چه شرایطی درنظر گرفته شده است (مهندس جفرودی - بسیار صحیح است) وازاین جهت است که بنده از آقایان استدعا می کنم آقای زنگنه همانطور که عرض کردم مادام که این قانون درمجله رسمی درج نشود این یک نقص دارد استدعا می کنم به این قسمت عرض توجه بفرمائید جناب آقای دکتر عمید هم توجه بفرمائید که ازنظر قانونگذاری بیائیم بدست خودمان یک فعلی در کار قانون گذاری وارد بکنیم (پرفسور اعلم - این صحیح است) این یک دلیل ، دلیل دیگر شما جناب آقای صارمی این که می‌فرمائید کار زیاد میشود همین دلیل است که می‌خواهیم این کار که بنام قوه مقننه است درجائی باشد که منظم وازروی بیطرفی باشد حقوق مکتسبه مردم حقوقی که باحوال شخصی آنها سروکار دارد هم با مال مردم وهم با احوال شخصی آنها سرو کار دارد بموجب اعلاناتی که در روزنامه رسمی کشور می‌شود بدست می‌آید برای آقا که وکیل دادگستری هستید شاید اتفاق افتاده باشد که میآیند یک روزنامه‌ای پیدا می کنند بنام خدنگ قمر که این درماه یکمرتبه منتشر نمیشود در پائین صفحه ٤ یک اعلان میکند بعد هم ماها که اهل تهران هستیم وروزنامه‌ها را هم میخوانیم این ما وشما

مطبوعات که ماهی صدوپنجاه تومان ازما میگیرند نمیتوانیم روزنامه‌های مهم وروزنامه ها را بخوانیم این را نخوانده‌ایم چه رسد بفلان شخصی که درشهرستانها است ولی درروزنامه رسمی کشور اگر منتشر بشود هیچکس نمیتواند عذر بیاورد که نخوانده است چون جنبه قانونی دارد ممکن است کسانی باشند که کتاب آسمانی را هم نعوذ الله نخوانده‌اند ولی نمیتوانند عذر بیاورند که قانون را ندیده اند و نخوانده اند مکلفند که قانون را بدانند (صحیحست) بنابراین از نظر رعایت حقوق مکتسبه اشخاص و ازنظر رعایت اصول و مبانی که حق اشخاص باید رعایت شود من از همکاران محترم استدعا میکنم که سایه مجلس شورای ملی را از سرمجله رسمی کشور کوتاه نکنید اما عرض دیگری که دارم اینست راجع بهمین موضوع جناب آقای صارمی تذکر دادند که قبلا این درروزارت دادگستری بود آقا دنیای مادر دوره تکامل است لابد دیدیم خوب نیست ویک عیبی داشته یک نقائصی داشته که آوردیم بمجلس شورای ملی باور بفرمائید در تمام این ۱۰ سالی که بنده افتخار پوشیدن کسوت وکالت دادگستری را دارم رفقا هم دارند یک شکایتی از مجله رسمی نشده است شده است آقایان (چندنفر ازنمایندگان - خیر) مجله منظمی نیست آقایان میدانند که چند روز بعقب انداختن یاعوضی منتشر کردن و اعلان کردن ویا شماره وسطر را اشتباه زدن چگونه در حقوق مردم تأثیرات فراوانی خواهد داشت این کار تابحال درمجله رسمی نشده است مجله ایست که بطور رسمی منتشر میشود والبته نظارت مجلس شورای ملی مطمئناً در آن تأثیر دارد ومجله‌ای را که باحقوق مردم سروکار دارد ومخصوصاً باقوانین سروکار دارد و با حقوق مکتسبه مردم سروکار دارد ما بفرستیم دردستگاه مجریه که عملا نشان داده است که انتشاراتش انتشارات مرتبی نیست (مهندس اردبیلی - این مجله بدولت عایدی هم میدهد) اینست که تقاضا میکنم نسبت بمطالبی که عرض کردم توجه مخصوصی مبذول بفرمائید

رئیس - دیگر در کلیات کسی اجازه صحبت نخواسته مانعی ندارد اگر آقایان موافق باشند مجله رسمی باشد منتهی درهمان مطبعه بزرگ چاپ بشود چون مجلس مطبعه‌ای برای چاپ آن ندارد

عمیدی نوری - اگر اجازه بفرمائید دراختیار قوه مقننه نگاه دارید چون یک دفعه تجربه گردید باین فکر میشود اصلاحش کرد.

پرفسور اعلم - اگر برود ممکنست ده ، بیست روز چاپ قوانین را بتأخیر بیندازند

رئیس - بنابراین درهمان چاپخانه بزرگ برود چاپ شود. بماند اول که رسیدیم ممکنست پیشنهاد بفرمائید. بنابراین رأی گرفته میشود بورود درمواد آقایانیکه موافقند قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده اول - برای حقوق وهزینه دوازده ماهه سال ۱۳۳۶ اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی مبلغ چهارمیلیون وچهار صدوهفتاد و نه هزار و سیصد و سی ریال (٤٤٧٩٣٣٠) مطابق فقرات یک ودو صورت مشروح ضمیمه اعتبار بکاربردازی مجلس داده میشود که باکمک هزینه قانونی ازوزارت دارائی دریافت دارد

تبصره - ماده سوم بودجه سال ۱۳۳٤ مجلس شورای ملی مربوط بدرج آگهی های دولتی درروزنامه رسمی کشور بصورت خود باقی است.

تبصره ۲ - بکاربردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود کلیه تشکیلات اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را بوزارت دادگستری با بودجه مصوبه آن واگذار نماید.

وضع استخدامی کارمندان وخدمت‌گذاران جزء روزنامه رسمی که بوزارت دادگستری منتقل میشوند در موردکار - مندان کماکان طبق مقررات و قوانین استخدامی وبازنشستگی مجلس شورای ملی و درباره خدمتگذاران جزء مجلس آئین نامه اساسی خدمتگذاران جزء مجلس شورای ملی تثبیت وبموقع اجرا گذارده خواهد شد ووزارت دادگستری باید کلیه سوابق خدمت و حقوق ومزایائی را که کارمندان وخدمتگذاران جزء اداره روزنامه رسمی دریافت میدارند منظور نماید.

رئیس - آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - این گزارش فقط دوماده دارد واساسش ماده اول است ماده اول قسمت خود ماده مربوط ببودجه سال ۳٦ است که البته بنده دراصل ماده مخالفتی ندارم برای اینکه ده ماه است از سال گذشته و البته بودجه مجله رسمی بایستی تصویب بشود و بادقتی هم که در کمیسیون محاسبات و کاربردازی شده است هزینه ودرآمدش صحیح است و بنده عرضی ندارم بحث بنده و مخالفت بنده راجع بتبصره ۲ این ماده است که تصریح دارد بکاربردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود که تشکیلات اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را بوزارت دادگستری با بودجه مصوب آن واگذار نماید اعتراضی که بنده و همکار محترم جناب آقای دکتر شاهکار داریم مربوط باین قسمت است یعنی ما معتقد میشویم که این امر ابلاغ قوانین که یکی از اصلی ترین کارهای مربوط بقوه مقننه است ازتحت نظارت قوه مقننه خارج شود و برود بوزارت دادگستری واین اصل صحیح که خوشبختانه جناب آقای رئیس محترم مجلس هم توجه فرمودند وفرمودند که اشکالی ندارد رعایت شود البته اشکالشان حق هم دارند مربوط بچاپخانه است چون موقعی که این کار در این جا اداره میشد این چاپخانه بزرگ بود حالا این چاپخانه بزرگ را رأی دادید که برود بوزارت دارائی و یک چاپخانه کوچکی خواهید داشت بنده شخصاً بااطلاعی که دارم معتقدم این چاپخانه کوچک که باپنج میلیون ریال بوجود می آید کافی هست که خودش اینکار را بکند یعنی هم صورت مذاکرات مجلس را برای آقایان که بایستی بنظرتان برسد بتواند چاپ بکند وهم این اوراق مطبوعاتی وهم این مجله رسمی را که در این قطع است واوراقش مربوط به آگهی است (صارمی - ۵۰ صفحه؟) کمتر یا زیاد تر حالا ممکن است بعضیها عقیده داشته باشند که نمیتواند بهر چاپخانه‌ای که نظر هست ممکن است بدهند چاپ کند گو اینکه خود آن چاپخانه خیلی مؤثر است که تحت نظر باشد بنده یک موردش را عرض میکنم این آگهی های اجرا که مربوط بمزایده خانه واینهاست واز اجرای ثبت می آید اگر یک کلمه تغییر کند یعنی حسن بشود حسین یا تاریخ سوم دی بشود دوم دی پس ازاینکه مدت آگهی تمام شد می آید باداره اجراء اجرا میگوید دو شده است سه بنابراین صحیح نیست و دومرتبه باید از سر ابلاغ شود وبهمین جهت در اداره ثبت اسناد دقت میکنند حتم طرف ذیحق میرود دنبالش و مراقبت میکند که اشتباه نشود ابلاغ قوانین همانطوری که جناب آقای دکتر شاهکار فرمودند وهمینطور آگهی هائی که مربوط باین امر است وچاپ واداره‌اش بیشتر این مراقبت وبی نظری وصحت عمل درش لازم است واعتماد را جلب میکند بهمین جهت است که بنده اصرار دارم و عقیده‌ام این است که چاپش هم باید تحت نظر مجلس باشد حالا اگر این عقیده را نداریم اداره‌اش باید تحت نظر مجلس باشد یعنی مسئول مجله رسمی یکی از دستگاه های مجلس باشد باین جهت است که بنده تبصره ۲ را منافی این مقصود میدانم چون این اجازه داده این مجله از مجلس شورای ملی انتقال داده شود بوزارت دادگستری وبرود به آنجا وعرض کردم قبلا بود در وزارت دادگستری و ثبت اسناد بهمین اشکالات بر خوردند و انتقالش دادند بمجلس شورای ملی بهمین جهت بنده با تبصره ۲ این ماده مخالفم ومعتقد هستم که بجای این تبصره تبصره‌ای بگذاریم که کاربرداری مجلس حق دارد بهر ترتیبی که مصلحت میداند اداره بکند ولی باید تحت نظر خودش باشد وقتی این اختیار را دادیم بسته بمطالعه خودشان است اگر این چاپخانه‌ای که بعداً ایجاد میشود کافی بود برای چاپ همین جا چاپ کنند واگر کافی نبود دستگاه دیگری که خودشان تشخیص میدهند با او قرار بگذارند ولی بهرحال اداره کردن ونظارت آن مصلحت نیست ازمجلس شورای ملی خارج بشود بهمین جهت است که بنده با تبصره ۲ مخالفم و معتقدم باهمین نظری که مقام محترم ریاست هم متذکر شدند اصلاح شود. تماما بتوانیم نظر خودتان را تأمین بکنیم.

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - بنده مخالفم باید یک موافق صحبت کند.

رئیس - اگر موافق نباشد مخالف میتواند صحبت کند فعلا موافق اجازه نخواسته بفرمائید.

صدرزاده - عرض کنم که مسئله چاپخانه را از مسئله روزنامه باید جدا کنیم، چاپخانه را اکثریت محترم مجلس تصمیم گرفتند که برود و باختیار وزارت دارائی باشد اما درمسئله روزنامه رسمی دو نکته هست که باید رعایت شود یکی مسئله قوانین در ماده ۲ قانون مدنی فصل انتشار قوانین عبارتی هست که قوانین بعد از اینکه بتوشیح ملوکانه رسید در مجله رسمی باید درج شود این مال قانون مدنی است که ظاهراً درسال ۱۳۰۸ یا ۱۳۰۷ شمسی گذشته است پس ما که مراقبت کامل در تصویب قوانین میکنیم انتشار قوانین را هم باید مراقبت بکنیم که بوضع صحیحی منتشر بشود باید در طبع این کار هم نظارت داشته باشیم این نکته بسیار مهمی است که باید توجه شود دوم راجع بمذاکرات مجلس است مذاکرات مجلس این قسمتی که روز های جلسه بدست ما میدهند فقط از نقطه نظر این است که اگر در بیانات ما اشتباهی شده است اصلاح بکنیم اما یک مطلب دیگری هم هست وآن این است که بعداز اینکه مذاکرات نمایندگان در جلسه رسمی تصویب شد باز باید منتشر شود بموجب یک قانونی که بنده قرائت میکنم و این قانون در دوره دوم مجلس گذشته است بعنوان قانون ایجاد روزنامه رسمی مصوب ۱٤ شوال ۱۳۲۸ باین ترتیب

ماده واحده - در تحت مراقبت و نظارت وزارت داخله بمخارج دولت در پایتخت روزنامه رسمی ایران تأسیس میشود که حاوی خواهد بود دستخط های سلطنتی و احکام وزارتخانه ها و اعطای امتیاز و شئونات وعزل ونصب و قوانین موضوعه وصورت مشروح جلسات دارالشورای ملی و هرگونه مطالب رسمی دیگر دولت را » پس بنابر این یکی از مسائلی که مجلس شورای باید نسبت بآن ابراز علاقه بکند راجع بانتشار مذاکرات خودش است یعنی مردمی که این نمایندگان را انتخاب کرده‌اند و راجع بمقدرات ومصالح آنها در اینجا صحبت میشود. باید از مذاکرات آنها مستحضر شوند بنا براین دو نکته را باید مورد توجه قرار دادیکی

مسئله مذاکرات مجلس شورای ملی که همین مجله مذاکرات است ویکی هم مسئله قوانین است بنابر این بنظر اینطور میاید که اگر چاپخانه بجای دیگری منتقل شود مانعی ندارد که دستگاه مجلس در انتشار قوانین و صورت مذاکرات نظارت بکند که هم انتشار پیدا کند وهم بصورت صحیحی بطبع برسد و اما اینکه بوزارت دادگستری منتقل شود بنده میخواهم استفاده کنم از این موقع وعرض کنم که وزارت دادگستری توسعه‌ای ندارد ما دیروز در یك جلسه‌ای باتفاق جناب آقای فخر طباطبائی وجناب آقای احمد طباطبائی بودیم در آنجا مذاکره میشد که ششصد هزار پرونده معوقه در وزارت دادگستری است که پنجاه هزار از آن ششصد هزار پرونده در تهران است ملاحظه بفرمائید که کار اختصاصیشان معوق مانده است حالا اگر مجلس شورای ملی در امری که مربوط بخودش هست نظارت مستقیم نکند ممکن است بیك چنین سرنوشتی دچار شود.

رئیس- راجع بصورت مذاکرات مجلس که آقای صدر زاده فرمودند که در روزنامه رسمی درج شود چون یك قانونی که در دوره ششم گذشته است که شود مجلس این صورت مذاکرات را طبع و نشر کند واگر روزنامه رسمی بخواهد درج کند مانعی ندارد ولی چون خود مجلس مطابق یك قانونی مذاکرات مجلس را طبع ونشر میکند دیگر احتیاجی نیست در روزنامه رسمی درج شود این عملی است که شده این قانونی است که در دوره ششم گذشته که قرائت میشود که مطالع شوید (بشرح ذیل خوانده شد)

قانون - اجازه طبع مذاکرات مشروح جلسات علنی مجلس شورای ملی مصوب ۸ آذرماه ۱۳۰۵ شمسی.

ماده اول - اداره تقنینیه و مباشرت مجلس شورای ملی مکلف است که صورت مذاکرات مشروح جلسات علنی مجلس شورای ملی را باستثنای مذاکرات قبل از دستور ...

رئیس - این کاررا کردیم که قبل از دستور را هم چاپ کنیم واستثناء آنرا برداشتیم (بقیه قانون بشرح ذیل خوانده شد)

بدون تحریف و تغییر بترتیبی که در جلسات نطق میشود طبع و نشر نماید

ماده دوم - مذاکرات هر جلسه باید منتهی تا یکهفته بعد منتشر گردد.

رئیس- این یك هفته هم تبدیل شد که تاقبل از جلسه بعد طبع ونشر شود.

ماده سوم - اداره مباشرت مجلس شورای ملی مکلف است مخارج طبع و نشر مذاکرات مشروح مجلس شورای را از تاریخ تصویب این قانون تا آخر هذه السنه از محل جرائم پرداخته، در سنوات بعد جزء بودجه مخارج مجلس شورایملی پیش بینی نماید این قانون که مشتمل بر سه ماده است درجلسه هشتم آذرماه ۱۳۰۵ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

سید محمد تدین - رئیس مجلس شورایملی

رئیس- البته تا یکهفته قائل شده است ولی حالا تاقبل از جلسه بعد صورت مذاکرات مجلس منتشر میشود و البته چون بیانات قبل از دستور هم جزء بیانات وکلاء و مطالبشان است قبل از دستور هم چاپ میشود ودیگر بصورت روزنامه رسمی احتیاجی ندارد که چاپ بشود واین یك اصلاحی میخواهد آنجا که نوشته است باستثنای نطق قبل از دستور وآن استثنا را باید بر داشت البته قوانین هم چاپ میشود.

چون کسی دیگر اجازه صحبت نخواسته است پیشنهادات قرائت می‌شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می‌نمایم بجای تبصره ۲ ماده اول این تبصره ضمیمه گردد

تبصره ۲- بکارپردازی مجلس شورایملی اجازه داده می‌شود روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را بهرنحو که مقتضی میداند تحت نظر خود اداره کند که مرتب وصحیح چاپ ومنتشر شود.

عمیدی نوری

رئیس - آقای عمیدی نوری بفرمائید.

عمیدی نوری- جناب آقای دکتر شاهکار پیشنهاد داده بودند که این تبصره حذف شود بعد از پیشنهاد ایشان پیشنهاد بنده بود حالا اگر آن پیشنهاد را مقدم بدارید که تکلیف آن معلوم شود بهتر است.

رئیس - پیشنهاد حذف در حکم تجزیه است وموقع رأی باید تکلیف آن معلوم شود

عمیدی نوری- پیشنهاد بنده در تأیید همان نظری است که مقام محترم ریاست هم تذکر فرمودند، فرمودند طوری بشود که چون این چاپخانه بزرك بر چیده میشود وبوزارت دارائی منتقل می‌شود دیگر در اینجا این چاپ نشود

رئیس- در آن چاپخانه بشود مانعی ندارد.

عمیدی نوری- بنده این پیشنهاد را که دادم بهمان نظر بوده است که این مطلب حل بشود بطور کلی اختیار میدهیم بکارپردازی مجلس شورایملی که این روزنامه رسمی کشور را تحت نظر خودش بهرنحو که مقتضی بداند آنرا مرتب و صحیح چاپ ومنتشر کند یعنی کارپردازی مجلس شورایملی فردا که این چاپخانه شما با پانصد هزار تومان بوجود آمد اگر دید با همین چاپخانه می‌تواند (چون اگر بنده باشم همین کاررا می کنم ومعتقدم که میشود همین جا چاپش می کنم اداره‌اش می کنم با همین عده‌ای که هست) واگر نمی‌تواند و معتقد است که نمیشود بهر چاپخانه که صلاح می‌داند یا همین چاپخانه که بوزارت دارائی میرود چاپ کند منظور بنده اینست که مسئولیت چاپ ونظارت این کار تحت نظر مجلس شورایملی باشد (صدرزاده - یعنی صحت چاپ) صحت چاپ اینکه نوشته شده مرتب وصحیح منظور بنده همین بود همین صحت بود که بجای تبصره‌ای که انتقال پیدا می کند بوزارت دادگستری این اختیار کلی را بکارپردازی بدهیم که تحت نظر خودش باشد ودر چاپش مختار است اگر با این چاپخانه کوچك توانست اینجا چاپ کند ویا در وزارت دارائی توانست آنجا ولی مسئول چاپ و انتشارش بایستی کارپردازی باشد که این اعتمادی که در اجتماع هست باقی وبرقرار باشد اما این قانونی که قرائت شد بسیار قابل توجه است ولی این مربوط بچاپ صورت مذاکرات مشروح مجلس و مذاکرات مجلس است ولی صحت مادر چاپ روزنامه رسمی کشور است که کارش انتشار قوانین است که درظرف ده روز پس از انتشار باید ابلاغ شود ودر صحت ابلاغ و انتشار و چاپ شدنش دقت زیاد بشود که فردا در محاکم بنده که وکیل عدلیه هستم با یك ترتیبی ازیك غلطی استفاده نکنم چون ملاك در انتشار وصحت قوانین آن است که در روزنامه رسمی چاپ می‌شود ولی آنطوریکه جناب آقای صارمی فرمودند که در روزنامه‌ها هست مندرجات روزنامه‌ها مسئولیتش همیشه درحدود مسئولیت مدیر روزنامه است واما تأثیر از نظر قانونیت ندارد ولی روزنامه رسمی رسمی اسمش است یعنی مال دستگاه رسمی یعنی تحت نظر قوه مقننه قرار گیرد واگر خدای نکرده یك قانونی غلط در روزنامه رسمی چاپ شود بندهٔ وکیل عدلیه میتوانم در یك محاکمه‌ای از آن قانون استفاده کنم و بگویم آقا این قانون ابلاغ شده و صحت دارد بنا براین حق اینست که انتشار قوانین تحت نظر قوه مقننه ومجلس شورایملی باشد بنابراین این پیشنهاد را دادم حالا بسته بنظر نمایندگان محترم است

رئیس- آقای صدرزاده

صدرزاده - بنده موافقم

رئیس- آقای دکتر امیر حکمت مخالفید بفرمائید

دکتر امیر حکمت- بنده میخواهم عرض کرده باشم که این پیشنهاد جناب آقای عمیدی نوری کامل نیست برای اینکه نفرمودند که اعضای این دستگاه بکجا باید بروند برای اینکه مفهومش اینست که ازطرف کارپردازی مجلس نسبت بطبع قوانین نظارت بشود شما نمیفرمائید که اعضای این دستگاه کجا باید بروند (عمیدی نوری - همین جا بمانند) بنظر بنده صحیح اینست که این دستگاه همینطور برود بوزارت دادگستری نهایت مراقبی هم ازطرف اداره کارپردازی نسبت بدرج قوانین بشود این یك مطلبی است که در این پیشنهاد بلاتکلیف است که اعضای این جا بروند یا نروند اگر جزء این دستگاه هستند که جایش باید این جا باشد والا معنی ندارد که این جا باشند و در یك دستگاه خارج بروند چاپ کنند اگر اینطور باشد این اعضاء مصرفشان چیست بچه کاری میخورند بنابراین بنده بااصل این لایحه موافقم و ترتیب صحیح اینست ودلایلی هم که آقایان آوردند بنظر بنده قانع کننده نبود مراقبت البته باید اگر دستگاه وزارت دادگستری ما نتواند یك مجله‌ای را بموقع چاپ کند اینرا باز از آنها مؤاخذه نکنیم واین دلیل نمیشود که ما صرفنظر بکنیم

رئیس- آقای صدرزاده

صدرزاده- همینطور که وضع و تصویب قوانین از وظایف مجلس شورای ملی است انتشار قوانین هم انفکاك از این وظیفه ندارد (صحیح است) برای اینکه اگر ما یك قانونی را تصویب کردیم آنوقت بموقع اجرا درمی آید که انتشار پیدا کند واگر شما یك قانونی تصویب کرده باشید که ۱۰ روز حق استیناف دارد واین قانون در مجله وروزنامه رسمی وقتی که منتشر میشود ۱۰ روز نوشته باشد این انتشار مناط اعتبار واقع میشود ولو اینکه غلط باشد پس بنابراین دستگاه قانونگذاری باید نسبت بانتشار قانون همان مراقبت را معمول بدارد که در موقع تصویب رعایت میکند این شکی ندارد حالا این چاپ شدنش در کدام چاپخانه باشد وآن چاپخانه بزرك باشد یا کوچك این مطلبی است جداوثانوی بحث ندارد این دستگاه مجلس باید نسبت بانتشار قوانین وصورت مجلس‌ها وصورت مذاکرات که مربوط بوظائف خودش است اعمال نظارت کند که همانطور که تصویب میشود همانطور که صحبت میکنند چاپ و منتشر بشود نکته های دیگری را که بآقایان تذکر میدهم اینست که در بسیاری از قوانین انتشار مطالبی را موکول بدرج در روزنامه رسمی کرده‌اند یعنی وقتی ما میگوئیم در روزنامه رسمی هم آگهی حصر وراثت باید چاپ بشود اگر نشود اعتبار ندارد آگهی های ثبتی هم باید همانجا چاپ بشود قوانین هم باید در آن جا چاپ بشود پس بنابراین مانعی ندارد از دستگاه مجلس شورای ملی یك هیئتی یا یك نفری را معین بکنند که از انتشار قوانین مراقبت کند که همانطور که تصویب میشود بموقع خودش هم چاپ ومنتشر بشود ودر دست مردم قرار بگیرد تا برای آنها ایجاد تکلیف بشود این عرض بنده است.

رئیس- پیشنهاد مجدداً قرائت میشود برای اینکه میخواهیم رأی بگیریم

(بشرح سابق قرائت شد)

عمیدی نوری- بنده اصلاح می کنم بجای کارپردازی نوشته شود هیئت

رئیس- کارپردازی را ازطرف مجلس ممکن است مأمور کرد ولی هیئت

رئیسه کارش این نیست که به آگهی های حصر وراثت وآگهی های دیگر برسد و این کار مجلس وهیئت رئیسه نیست پس قوه قضائیه تکلیفش چیست وظائفی دارد و وظائفش این است که روزنامه رسمی و آگهی های ثبتی، اخطار، حصر وراثت را منتشر بکند تنها انتشار قوانین که نیست

عمیدی نوری - ما اختیار مطلق دادیم هر طور خودتان مصلحت دانستید دستور بفرمائید اجرا شود مقصود این است که انتشار قوانین تحت نظر مجلس باشد.

رئیس - کارپردازی با وزارت دادگستری چه بکند یك چیزی بگذارید که درست شود پیشنهاد مجدداً قرائت میشود آقایان توجه بفرمائید

(بشرح سابق قرائت شد)

آقایانیکه بااین پیشنهاد موافقید قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد ماده اول دیگر پیشنهادی ندارد

امیدسالار (مخبر کمیسیون محاسبات) با پیشنهاد جناب آقای عمیدی نوری اگر موافقت میشد که روزنامه را با این چاپخانه‌ای که آقایان تصویب کردید چاپ کنیم عملی نخواهد بود و باز مجبوریم نسبت برای دیروز تجدید نظر کنیم

رئیس- پیشنهاد جناب آقای دکتر شاهکار قرائت می‌شود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد می‌نمایم که در لایحه بودجه مجله رسمی از تبصره ۲ به بعد حذف شود

دکتر شاهکار

رئیس- پیشنهاد حذف در حکم تجزیه است حالا رأی می گیریم بماده اول بدون تبصره ۲ آقایانی که موافقند قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد تبصره ۲ قرائت میشود و رأی گرفته می‌شود بهمین تبصره اگر آقایان رأی دادید که تصویب می‌شود و اگر ندادید حذف خواهد شد (بشرح زیر قرائت شد)

تبصره ۲- بکارپردازی مجلس شورای ملی اجازه داده میشود کلیه تشکیلات اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را بوزارت دادگستری با بودجه مصوبه آن واگذار نماید - وضع استخدامی کارکنان و خدمتگذاران جزء روزنامه رسمی که بوزارت دادگستری منتقل میشوند در مورد کارمندان کما کان طبق مقررات وقوانین استخدامی و بازنشستگی مجلس شورایملی ودر باره خدمتگذاران جزء برابر آئین‌نامه اساسی خدمتگذاران جزء مجلس شورای ملی تثبیت وبموقع اجرا گذارده خواهد شد و وزارت دادگستری باید کلیه سوابق خدمت وحقوق و مزایائی را که کارمندان و خدمتگذاران جزء اداره روزنامه رسمی دریافت میدارند منظور نماید.

رئیس- آقایانی که با این تبصره موافقند قیام فرمایند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد بنابراین ماده دوم مطرح است و قرائت میشود بشرح زیر قرائت شد.

ماده دوم - وزارتین دارائی و دادگستری مکلفند بودجه سال ۱۳۳۷ اداره روزنامه رسمی را اعم از درآمد و هزینه ضمن بودجه وزارت دادگستری منظور وتأمین نمایند.

عمیدی نوری- این دیگر احتیاجی ندارد.

رئیس- باحذف تبصره ۲ این دیگر ازبین میرود ومورد ندارد پس حالا باید رأی گرفته شود باورقه آقایان اگر موافق رأی بدهند مجله رسمی درهمین جا خواهد ماند و کارهایش رامی کند همانطور که جریان داشته منتهی درهمین چاپخانه فعلی باید این کار بشود (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل بوسیله آقای مهندس سلطانی (منشی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: پرفسور اعلم • صفاری • عماد تربتی • خرازی • مهندس اردبیلی صادق بوشهری • عبدالحمید بختیار • مهدوی • ابتهاج • حشمتی • مهندس هدایت دکتر بینا • دادگر • محمودی • مهندس جفرودی • عباسی • غضنفری • دکتر وکیل دکتر امین • هدی • دکتر عمید • دکتر فربدون افشار • صارمی • تیمورتاش • صدرزاده • بزرك نیا • بیات ماکو • دکتر دیبا • مهندس ظفر • دکتر سید امامی آقایان - رستم امیر بختیار • مهندس فروهر • دکتر شاهکار • سراج حجازی پناهی • دکتر حسن افشار • مهندس فیروز اردلان • مهندس فروغی • دکتر مشیر فاطمی • پردلی • ارباب • کورس • فخر طباطبائی • مهندس بهبودی • مهندس دهقانی • دکتر هدایتی • دکتر امیر حکمت دکتر امیر نیرومند • توماج • کاظم شیبانی فولادوند • سالار بهزادی • دکتر عدل • خزیمه علم • قبادیان • شادلو • قرشی • کدیور • سلطانمراد بختیار • بهبهانی • دکتر رضائی • اسکندری • حکیمی • عمیدی نوری • مجید ابراهیمی • عامری • نصیری دکتر آهی • عرب شیبانی • کشکولی • استخر • دهقان • مرتضی حکمت • دشتی گیو • ذوالفقاری • مرآت اسفندیاری • قراگوزلو • خلعتبری • ثقة الاسلامی • سعیدی • مهندس سلطانی.

(آراء مأخوذه شماره شده و ۸۰ ورقه سفید مرافق و ۲ ورقه سفید بی اسم شمرده شد)

رئیس- لایحه بودجه روزنامه رسمی تصویب شد.

اسامی موافقین - آقایان: مهندس اردبیلی • دشتی • فولادوند • گیو • دهقان کشکولی • عرب شیبانی • سعیدی • حکیمی دکتر آهی • توماج • بهبهانی • سلطانمراد بختیار • عمیدی نوری • نصیری • شادلو • قرشی • سالار بهزادی • آقایان • پناهی • دکتر حسن افشار • مهندس بهبودی • دکتر عدل • دکتر مشیر فاطمی • خزیمه علم سراج حجازی • دکتر بینا • دکتر امیر حکمت • دکتر دیبا • کورس • فخر طباطبائی دهستانی • مهندس فیروز • استخر • مهدی ارباب • صادق بوشهری • پرفسور اعلم • دکتر شاهکار • رستم امیر بختیار • مهندس فروهر • دکتر عمید • دکتر هدایتی • مهندس فروغی • دکتر امیر نیرومند • کاظم شیبانی • مهندس ظفر • بیات ماکو دکتر سید امامی • بزرك نیا • محمودی • مجید ابراهیمی • صفاری • صدرزاده • دکتر امین • صارمی • دکتر فریدون افشار هدی • عامری • مرآت اسفندیاری • عباسی قبادیان • خرازی • تیمورتاش • دادگر • مهندس جفرودی • غضنفری • حشمتی • قراگزلو • حمید بختیار • سلطانی • مهندس هدایت • ثقة الاسلامی • خلعتبری مرتضی حکمت • ذوالفقاری • پردلی • مهدوی • ابتهاج • کدیور.

ورقه سفید علامت امتناع - سه برك

رئیس- آقای وزیر دارائی مطالبی دارید

وزیر دارائی - خیر لایحه‌ای را تقاضا کرده بودم که مطرح شود

۳- طرح وتصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع به توافق بقایای مالیاتی

رئیس- لایحه اصلاح قانون مالیات بردرآمد است بسیار خوب - گزارش کمیسیون دارائی راجع باصلاح قانون مالیات بردرآمد مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی درجلسه ۲۵ آذر ماه ۱۳۳۶ لایحه دولت راجع به اصلاح قانون مالیات بردرآمد و حل اختلافات مالیاتی را باحضور آقای وزیر دارائی مورد شور ورسیدگی قرارداده پس ازمذاکرات مفصل وتوضیحاتی که آقای وزیر دارائی بیان نمودند ماده واحده پیشنهادی با اصلاحاتی بتصویب رسید. اینك گزارش آنرا بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

ماده واحده- الف- بوزارت دارائی اجازه داده میشود اختلافات مالیاتی تا آخر سال ۱۳۳۶ مشمولین قانون مالیات بر درآمد ومستغلات واملاك مزروعی ومالیات بر ارث را ازطریق توافق فردی یا دسته جمعی با مؤدیان حل وفصل نماید.

این توافق برای طرفین قطعی و لازم‌الاجرا است و چنانچه مؤدیان مالیات مورد توافق را ظرف یکماه ازتاریخ توافق پرداخت نمایند ازجریمه و زیان دیرکرد بخشوده میباشند.

تبصره ۱- مقصود ازتوافق دسته جمعی تصمیماتی است که ازطرف وزارت دارائی نسبت بمالیات بمؤدیان مشمول ماده ۵ قانون مالیات بردرآمد بر اساس پیشینه مالیاتی اتخاذ ومبنای واریز مالیات اعلام میشود و مؤدیانی که ازتاریخ انتشار تصمیم وزارت دارائی منتهی تاچهار ماه بنظر وزارت دارائی تسلیم ومالیات خودرا برآن اساس واریز نمایند حساب مالیاتی آنها مختومه تلقی میگردد.

تبصره ۲- درمواردی که هنوز پیش آگهی صادر نگردیده توافق مجاز میباشد.

تبصره ۳- پیش آگهی های قطعی شده قبل از تصویب این قانون نسبت بآن قسمت مالیات که هنوز پرداخت نگردیده ومورد قبول مؤدی نباشد جزو مواد اختلاف محسوب میشود. ولی مؤدیانی که بدهی خودرا تقسیط نموده‌اند مشمول این تبصره نمیباشند.

ب- بند (د) ماده دوم قانون مالیات بردرآمد مصوب فروردین ماه ۱۳۳۵ بشرح زیر اصلاح میشود:

بند د- خرده مالکینی که مجموع درآمد مالکانه سالیانه آنها نقداً و جنساً ازبیست وچهار هزار ریال تجاوز نکند از پرداخت مالیات معاف خواهند بود واین معافیت نسبت ببقایای مالیاتی سالهای ۱۳۳۵ و ۱۳۳۶ خرده مالکین لازم‌الاجرا است و نیز زارعین بابت سهم زارعانه‌ایکه عاید آنها میشود کماکان از پرداخت مالیات بخشوده میباشند.

مخبر کمیسیون دارائی - مشایخی

رئیس- آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری- آقای خلعتبری میخواهند صحبت کنند

رئیس - ایشان گفتند شما صحبت کنید بعد ایشان صحبت خواهند کرد

عمیدی نوری- لایحه‌ای که فعلا مطرح است مربوط بامر مالیاتی تا آخر ۱۳۳۶ اعم ازمستغلات مزروعی ومالیات بردرآمد تردیدی نیست که وزارت دارائی الان مواجه بامشکل بزرگی است و آن اینست که پرونده‌های بسیار زیادی از سابق همینطور انبار شده وروهم مانده است و این دو ضرر بزرك دارد یکی اینکه قسمتی ازمالیات‌ها وصول نمیشود دیگر اینکه وجود این پرونده هائی که برف انبار مانده است دست و بال

ادارات دارائی را چنان بسته که نسبت به مالیات های جاری هم نمی توانند رسیدگی کنند و آنها را وصول کنند بنابراین برای اینکه راه حلی پیدا شود که هم دولت بتواند حتی المقدور از مؤدیان مالیاتی مالیات وصول بکند و هم وضع طوری باشد و منحصراً ادعا نباشد که یك پرونده هائی وجودداشته باشد ودلخوشی وزارت دارائی هم این باشد که این پرونده ها هست و برف انبارشده ومدتی است دراین موضوع وزارت دارائی مطالعه کرده مخصوصاً در وزارت جناب آقای ناصر آنچه بنده اطلاع دارم در این مدت هم باروبه ملایمی که ایشان درکار دارند مالیات های بیشتری وصول شده درحالی که شاید در بعضی از سنوات یك کیفیت دیگری بود (بهبهانی- خلاف بعرضتان رسانده اند) آنچه که آمار نشان میدهد جناب آقای بهبهانی واطلاعات خارجی که داریم اینطور است که عرض کردم بنابراین اگر ما بیائیم یك فکری بکنیم که تکلیف مالیات های معوقه را حل بکنیم وروشن بکنیم بکیفیتی که دیگر بین اداره مالیات بردرآمد و مؤدی بحثی نباشد بسیار کارخوبی است بنده هم هدفم اینست و معتقدم هرچه در اینکار بکوشیم خوب است و کاری کنیم که هم برای مملکت پول وصول کنیم و همین مأمور و مؤدی تماس کمترشود و دیگر اینهمه نیایند شکایت کنند ایراد بگیرند منتهی بحث بنده برسر راهی است که در اینکار اقدام شود در این قانون راه حلی که پیشنهاد شده البته یکی از راه حلها است یعنی راه حل توافق گفته اند نسبت بکلیه امور مالیاتی مردم مربوط به مستغلات و مزروعی و مالیات بردرآمد تا آخر ۳۶ ما می آئیم آنهارا حل می کنیم ولی بچه صورت بصورت توافق یعنی توافق هم پیداست یعنی بین مؤدی و مأمور مالیه همفکری بشود موافقت کنند بیك رقم این راه حل اساسی این لایحه است یعنی یك ماده واحده و چند تبصره است روح ماده واحده آنطور که بنده از آن استنباط میکنم این است البته دراینکه این راه حل بهتر از وضع فعلی است تردیدی نیست در حال حاضر یك پیش آگهی هائی بهر کیفیتی که مأمورین دلشان بخواهد صادر می کنند و اغلب هم مبتنی بر اشتباهاتی است که قطعاً نمایندگان محترم کم وبیش مستحضرهستند از این جریان پیش آگهیها می افتد در چرخ عادی یا غیر عادی خودش نسبت بکسانی که می بایستی غیر عادی باشد غیر عادی ونسبت بکسانی که عادی بخواهند حتی کمتر از عادی بجریان می افتد بهمین دلیل است که الان شما دروزارت دارائی دارید بسیاری از پرونده هائی را ازسال ۲۰ و ۲۲ که شاید همینطور مانده باشدونسبت ببعضی ها میبینم تاسال ۳۵ و ۳۶ همه تمام شده این وضع درحال حاضر دروزارت دارائی هست و مردم هم گرفتارهستند و آنوقت کیفیت رسیدگی باین پیش آگهیها هم معلوم است بعضی را که بصورت غیرعادی اجرا میشودوترتیب مخصوصی عمل میکنند در بعضی مواردهم مؤدیان بزحمت می افتند وبعضی مواقع هم که ملاحظه میکنید چون یك حق الزحمه ای هم ازاین وصول بطوریکه درقانون مالیات بردرآمد پیش بینی شده مأمورین دارند سخت گیری بی جهتی میکنند خلاصه یك وضعی است که بصورت فعلی صلاح نیست که ادامه پیدابکندومالیات هم وصول نمیشود ومردم هم ناراضی می شوند پس توافق یکی ازراه حلها است تردیدی نیست که بازهم اشکالاتی درعمل خواهدبودیعنی بایدمؤدی یا مأمور دولت بنشینند چانه بزنند آن بگوید این واین بگوید آن بعد چطور توافق بکنند چون یکی بیشترمیخواهد بگیردو مؤدی هم میخواهد کمتر بدهد طبعاً کش میدهد این میگوید نه آن میگوید آره دیگربسته بانصاف مؤدی است یا موافقت مأمورمالیاتی یك همچو مشکلی هست که این مشکل هم بعقیده بنده یکی از آنها است که تابحال بوده جزاینکه یکخورده بهتر است یك راه حلی است که دیگر حکم اداری وتجدید نظر و مرحله حل اختلاف نداردباین جهت است که بنده فکرم اینست که حالا که دولت می آید وبفکر این افتاده که مردم را ازاین جریان نجات دهد وهمینطوراز نظر کسر بودجه ای که داریم بفکر این هستند که مالیات- های معوقه را وصول بکنند و یك پولی به خزانه ریخته شود چرا دنبال راه حل دیگری نرویم که جنبه های عمومی داشته باشد بتمایل مؤدی ومأمورین ربطی نداشته باشد حکم هم کلی باشد اگر ما یك راه حلی پیدا کنیم که این راه حل کلی نه ارتباطی بجلب تمایل وتوافق داشته باشد ونه جنبه خاصه وخرجی داشته باشدوآنرا بهش بگوئیم قانون چون قانون از خصائصش عمومیت و شمولش بعموم افرادیست که باید آن قانون استفاده کنند بنده یادم می آید این راه حلها گاهی پیدا شده یك وقتی مرحوم هژیر وزیردارائی شدند خیال می کنم ۱۲ سال پیش بود در ۱۳۲۴ وموقعی بود که دردوره جنك بود و گفته بودندازمردم بیشترمالیات وصول بکنیدو درآن موقع یکی از آقایان مستشاران امریکائی که رئیس قسمت مربوط اداره کل مالیاتها بود راه حلی پیدا کرد راه حلش این بود که کلیه پرونده های سال قبل هر مؤدی را نگاه بکنید ویك صفر جلویش اضافه بگذارید وپیش آگهی بدهید بهمین ترتیب پیش آگهی صادرشد (مهندس اردبیلی - چندصفر) این حقیقتی است که عرض می کنم حالا آقا میفرمائید ۲ صفراین مورد را که عرض کردم بنده اطلاع دارم و دیده ام پیش آگهی های عجیب وغریبی برای مردم صادرشد فرستاده شد که همه گرفتار شده بودند برای حلش وراه حل هم پیدا نشد همین کمیسیونها بود همین مرحله بدوی همین تجدید نظر وآنوقت هم اختیار توافق بوداختیار کلی داشتند و همینطور جریان داشت بعضی که رفته بودند دنبال راه حل چون آن موقع مالیات مقطوع نبود مالیات تصاعدی بود بعضی از آقایان فکر کرده بودند که هرقدر مؤدی اولادبیشتر داشته باشد کم بشود برای اولاد از مالیاتش کسر میشود بعضی ازمؤدیان یك صورتهائی می آوردند که اولادهای زیادی در آنصورت ها بود و حتی یك شناسنامه هائی نشان میدادند واز آن راه معافیت میگرفتند من اطلاع دارم وشاید ازدستگاه همان اداره مربوطه راه اینکار نشان داده میشد نتیجه این کشمکش ومبارزه شدید بین این دوفکر که مأمورمالیات میگفت یك صفر جلویش بگذارید ومؤدی هم که میدید کارظالمانه وبی انصافانه ای است میرفت دنبال آن راه حل ها این بود که عده زیادی پرونده برف انبارشد مرحوم هژیر که وزیردارائی شدند یك ماده واحده ای از مجلس شورای ملی گذراندند وطبق آن ماده واحده پول زیادی برای دولت وصول شد و پرونده های مالیاتی بر در آمد تاسال ۲۴ مردم بسته شد وراحت شدند در آنجا یك مأخذی را گرفته بودند مجلس شورایملی اجازه داده بود که پرونده هائیکه هنوز مالیاتشان قطعی نشده این مؤدیان مثلا چند برابر سال ۲۵ که پرداخته اندبدهند و یك مهلتی معلوم کرده بودند که اگر تااین مدت دادند تمام میشود وبنده یادم می آید که دراجرای این قانون دروزارت دارائی همینطورمردم صف بسته بودند و پشت سر هم ایستاده بودند که نوبت برسد ومالیات خودشانرا بدهند و باین پرونده هائیکه برایشان درست شده بود بسته شود واین قانون درمجموعه قوانین سال ۲۴ هست و نتیجه ایکه بدست آمد این بود که هم بصندوق دولت پولی رسید وهم مردم ازبلاتکلیفی وازجنك با اداره مالیات بردرآمد نجات پیدا کردند والبته این یك راه حلی است که سابقه قانونی هم دارد ودیدیم که عملی هم شد وبنده حتی آنچه بیادم می آید مثل آنکه در لایحه دولت یك چنین چیزی بود که اگر یك رأیی صادرشده باشد درمرحله بدوی که ۲۵ درصد نسبت بسال قبل مؤدی بیشتر باشد در این حدود قطعی باشد وبپردازد اگر بیشتر شد برود بتجدید نظر این فکر مثل اینکه از آن فکر هاست که تکلیف مؤدی ومأمور را روی یك مأخذ ویك فرم کلی روشن می کند که زیاد بکت و کول هم نمی زنند و پول هم برای دولت وصول می شود مردم هم نجات پیدا می کنند اینست که بنده معتقدم در اینگونه لوایح مخصوصاً لوایح مالیاتی بایدمایك راه حل های کلی تری که جامعتر باشد پیدا بکنیم که اولا شامل بیشتر افراد یك طبقه ای بشود چون قانون شأنش اینست وثانیاً از تماس مأمورین حتی المقدور با مؤدی جلوگیری کنیم نه اینکه یك تماس بیشتری بینشان ایجاد کنیم وتوافق بعقیده بنده البته خیلی خوب است اگر بتوانیم راه حل بهتری پیدا کنیم که مردم نجات پیدا کنند که باز هم احتیاج برفتن دور یك میز نشستن وبحث کردن و چانه زدن پیدا نکنند و قانون طوری باشد که بحکم قانون در ظرف دوماه سه ماه بروند مالیات را بپردازند ودولت هم رسیدگی کند اگر تطبیق باآن ماده کرد مورد قرار خودش را باتوافق یا هرچه ادامه میدهد اینست که بنده درعین حال که تصور میکنم بااین لایحه از نظر اینکه راه حلی پیدا بشود واین پرونده ها بسته شود و مالیاتی برای دولت وصول شود موافقم ازنظر اینکه این راه حل کافی وحساس نیست بلکه این راه حل بازتماس را باقی وبرقرار میگذارد بازهم بیك کسی ممکن است بیشتر تحمیل بشود وبیك کسی کمتر این را من جامع و شامل نمیدانم بنده معتقدم راه حل را بایستی لااقل نسبت بسنوات قبل در نظر گرفت همین جوری که خود این سنوات کمیسیون ها پرونده ها را نگاه می کنند ما خودمان دیده ایم چه خودمان رفته ایم در کمیسیونها وچه بسمت وکالت در کمیسیونها پرونده هارا نگاه می کنند که سالهای قبل چقدر بوده است وآیا یك چیز خارق العاده ای یك حساب جداگانه ای غیر ازآن جریان هست یانیست وقتی دیدند نیست بیست درصد وبیست وپنج درصد به تناسبی برای پرداخت مؤدی در سنوات قبلش اضافه می کنند بعد می گویند هیئت رسیدگی اینجور رأی داد بنده می گویم اینکار را ازاین قضاوت های فوری دراین کمیسیونها در نظر بگیرید که مؤدی ومأمور بروند حرف بزنند و صحبت بکنند یك دفعه قال اینکار را بکنیم وکاری بکنیم که اضافه وصولی برای دولت پیدا شود یك راه حل کلی پیدا کنیم مثلا کسانی که نسبت به پیش آگهی های سال ۲۰ یا ۲۴ یا ۲۰ یایك وقتی بنده نظر خاصی ندارم فلانقدر پرداخته است سال بعدش ۳۰ درصد و سال دیگرش پنجاه درصد با یك چنین نسبتی نقداً بپردازند (صادق بوشهری- ما در کمیسیون پیشنهاد کردیم آقای خلعتبری هم پیشنهاد کردند) بنده اطلاع وتجربه ای راکه دارم خواستم بعرض مجلس شورای ملی برسانم وتصور میکنم این راه مشکل را حل میکند. یعنی مردم تکلیفشان معلوم است پول هم وصول میشود مأخذهم ممکن است ۵۰ درصد ده در صد نسبت به پیش آگهی های سنه فلان بگیرید

آنوقت آقای ناصر دیگر گرفتار نمیشوید ولی این توافق بازهست این جریان هیچ مدت ندارد که تایکی توافق میشود فقط مدتش اینست که بعداز توافق تا یك ماه برای پرداخت معین کرده ممکن است این مدت توافقی که دراین لایحه هست خیلی طول بکشد نسبت بیکی زودترنسبت بیکی دیرتر وعادلانه نیست ونظر شما را در وصول تمام این مالیاتها تأمین نمیکند. باین جهت است که بنده دربحث در کلیات عقیده ام رااینطور عرض کردم و البته بسته بنظر مجلس است.

رئیس - آقای صدر زاده موافقید بفرمائید.

صدر زاده - عرض کنم که بنده آقایان مستحضر هستند که شغلاً حرفه ام وکالت دادگستری است و جزء طبقه ملاك نیستم و مطالبی که اینجا عرض می کنم از نظر حقوقی واجتماعی است نظر خاصی در این باب نیست بااین قانون البته بنده بطور کلی موافقت دارم ولی یك نکاتی رابایددراینجا تذکر بدهم نکته اولیرا که بنده میخواهم تذکر بدهم این است که وزارت دارائی بواسطه اینکه مطالعه دقیق درمسئله مالیاتی ندارد همیشه بامردم و مؤدیان مالیات دچار اشکال می شود ملاحظه بفرمائید آقا اززمانهای خیلی قدیم یعنی ۲۵۰۰ سال یا ۳۰۰۰ سال پیش رسم مالیاتی درمملکت ما برقرار بودوبعلاوه بعضی دولتهای دیگر نسبت بما خراجگزار بوده اند پس ما مملکتی هستیم و در بستن مالیات یك سوابق چندین قرنی داریم ولی متأسفانه بااینهمه سوابق وقتی میخواهیم مطالعه دقیق بکنیم ناگزیر هستیم که برویم نظریه فلان مستشار امریکائی یافلان مستشار فلانجائی را انتخاب بکنیم یکروز در این مجلس بحث شد آقای دکتر شاهکار بیان خوبی کردند یك فردی را که شما ملاحظه می - فرمائید این یك عواملی در زندگانی او بوجود آمده تاآنفرد تشخص وتعین پیدا کرده است تربیت او، روش او، اخلاق او سوابق او اینها همه درزندگی یك فرد مؤثر است بنابراین شما نمیتوانید قانونی که درممالك خارجه برای مالیات برقرار میشود آنرا بهمان صورت بیاورید دریك مملکتی که بکلی اخلاقش بااوفرق دارد سوابقش باآن فرق میکند اجرا کنید وقتیکه دنبال این فکر رفتید باینگونه گرفتاریها برمیخورید چون نمیدانید بچه طریق وبچه نحو ازاین مردم مالیات میگیرید من یك نکته آنرا عرض میکنم دردوره گذشته جناب آقای ارسلان خلعتبری وجناب آقای عمیدی نوری تشریف داشتند راجع بمالیات وکلای دادگستری دراینجا اینطور صحبت شد که این وکلا وقتی دعوائی را قبول می- کنند بتناسب حق الوکاله بوکالت نامه تمبر بزنند واگرهم تمبرنزنند عرضحالش ردبشود براثراین اقدام تماس تمام وکلای دادگستری باوزارت دارائی قطع شدو باید بعرض آقایان هم برسانم که مالیات وصولی ازوکلا هم سه برابر شد یعنی سه برابر بیشتر ازآنچه که سابق گرفته میشد حالا بنده عرض نمیکنم که این کار را بکنید ولی میخواهم بگویم که یك روش- هائی ممکن است در این مملکت ایجاد شود که دهنده مالیات کمال رضایت راداشته باشدوعوایددولت هم بیشتر باشد ولی محتاج بمطالعه است مغزرا باید بکار انداخت و آن راهها راپیدا کرد این مطلب اولی بود که عرض کردم مطلب دوم این است که شما براثر اینقانونهای متعددی که می آورید بمجلس وهرساعت وضع مردم راتغییر میدهید واوضاع ثابت آنها رابهم میزنید مردم را بستوه می آورید امروز یك قانونی تصویب میشود یکسال اجرا میشود تامردم بیایند باین قانون مأنوس بشوند و آشنا بشوند وزیر دیگری می آید ومستشار دیگری می خواهد درآنقانون وروش مالیاتی اعمال نظر میکند یك قانون دیگری می آورندو ترتیب سابقرا بهم میزنند این خودش ایجاد وحشت میکند اینجا مطلب مالیات نیست مؤدی مالیات حاضراست مالیات بدهد ولی این قوانین مختلفی که هر ساعت می آید وضع اورا بهم میزنند واورادر زحمت می اندازد بهمین جهت مالیاتها وصول نمیشود بنابراین بنظر بنده یك فکر اساسی که شده ویك قانونی را درنظر دارید بیاورید بمجلس یك قانونی بیاورید که اقلا بتوانید بااین قانون وضع مردمرا تادهسال ثابت نگاه بداریدوعایدات متناسب برای مملکت بدست بیاورید والاهرروز قانون آوردن ومردم رابایك وضع جدیدی مواجه کردن این کار صحیحی نیست ویکی از علل ناراحتی های مردم همین است اشکال عمده دیگری که دراین کار شما هست راجع بدستگاه وصولی است دراین گزارش کمیسیون آن مطلبی که دراصل لایحه بود نداشت در آنجا نوشته بودند ودرروزنامه ها واحصائیه ها خواندم که ۵۰ هزار دوسیه معوقه دارید این مربوط بقانون ودستگاه قانون گذاری نیست دستگاه وصولی شمانتوانسته است کار بکند ویانکرده است که بالنتیجه ۵۰ هزار یاشصت هزار دوسیه معوقه مانده است اگر دستگاه وصول وظایف خودش را انجام میداددیگر دلیل نداشت که ۵۰ هزار پرونده بماند حالاخواهید گفت که چطوردستگاه وصول ما خوب کارمیکند این آقای کوهی معروف همه ما میباشد یك وقت جناب آقای فولادوند که نماینده مجلس بودند گفتند که برای این مرد ششهزار تومان پیش آگهی فرستادند و آنوقت بزرگترین مالیات بده مملکت عنوان مجهول المکان پیدا کرد نظرتان هست؟ (صحیح است) این خرابی در دستگاه وصولی است یعنی بایدشما یك روشی دردستگاه وصولیتان اتخاذ کنید که این معایب پیدا نشود والا این قانون راهم بیاورید بگذرانید وبگوئید که بتوافق حل میشود حالا خوب یا بدحل خواهدشد ولی بعد دستگاه وصول شما که خوب نباشد درست نباشد سال دیگر باز ۵۰ هزار پرونده معوقه خواهید داشت (صحیح است) بایدنشست و فکر کرد و دستگاه وصولی را درست کرد تااینکه بتوانید کاروصول مالیات را برطبق قانون انجام بدهیدودریافت کنید اما راجع بمسئله مانحن فیه اینجا دو مطلب است یکی راجع بمعافیت کشاورزان ازمالیات در دوره ۱۵ یك قانونی گذشت راجع بمالیات در آنجا در قسمت معافیت مالیات بردرآمد تا ۱۴۰۰ تومان درسال مؤدی مالیات را معاف داشته اند ودرهمان قانون کشاورزرا تا ۲۴۰ تومان معاف داشته اند یعنی یك کشاورزی اگر فقط تا ۲۰ تومان درماه عایدات داشته باشد از مالیات معاف است ولی اگر از ۲۰ تومان زیادتر شد بایدبدهد خوب ملاحظه بفرمائید بااین روش قانون یك بام ودوهوا گذشت بیك طبقه ای اجحاف میشود وبااین تفاوتی که گذاشته میشود ما نباید انتظار داشته باشیم که کشاورزی ما ترقی بکند کدام رعیت و کدام کشاورز است که فقط ماهی ۲۰ تومان خرج داشته باشد بنده نظرم بجنابعالی نیست من کلی میگویم ممکن است جنابعالی هم مشمول یکقسمت ازعرایض بنده بشوید اما حالا درباره گذشته عرض میکنم البته اگر دستگاه وصول جنابعالی دراین دوره خوب عمل نکرد مشمول عرایض بنده خواهیدشد ۲۴۰ تومان معافی تعیین میکنیم ازبرای یك رعیت خوب اگر یك رعیت و کشاورزی که ما بخواهیم زحمت بکشد و از تولیدات او مملکت منتفع بشود آنوقت بیست تومان خرج را معاف ازمالیات بدانیم خوب کاری نیست وبسیار دراین قانون خوب فکر کردید که اقلا ۲۴۰۰ تومان منظور گردید و ماهی ۲۰۰ تومان برای کشاورز مخارج منظور داشتید البته کسیکه عایدات زیادی ندارد مالیات زیادی نخواهد داد که سلطان نخواهدخراج ازخراب البته نحوه توافق که در کمیسیون گذشته است معلوم است توافق دسته جمعی را هم جناب آقای صفاری فرمودند باین ترتیب در کمیسیون قوانین دارائی گذشته است ولی درمجلس شورای ملی هم باید بحث بشود البته توافق بین - الاثنین است یعنی باید مبلغی تعیین شود که هم دارائی وهم مؤدی با آن توافق داشته باشند والا نمیشود که فقط یك طرف آنراقبول داشته باشد وتحمیل بکند برطرف دیگر اینرا اسمش را نمیگذارند توافق اما راجع بتوافق دسته جمعی بنده نتوانستم درست بفهمم که چیست مگر اینکه جناب آقای وزیردارائی توضیحاتی بفرمایند یعنی چه شما یك فرمولی تعیین میکنید واسمش را میگذارید توافق (صفاری - مربوط باصناف است) مگر اینکه فورمول برای هرصنفی تعیین کنیدوبگوئیدهر کس این فرمول را قبول کرد درحقیقت تسلیم توافق شده است واگر قبول نکرد باید مالیاتش راوصول کرد بهرحال بنده بااینقانون واین نظری که جناب آقای وزیر دارائی دراین قانون اتخاذ فرمودند واینکه کشاورزان را با مبلغ مناسبی ازمالیات معاف دانستند موافقم و امیدوارم که مجلس شورایملی هم قبول کند ودولت هم بتواند مالیات خودش راوصول کند و رعایت مصالح عمومی هم بشود (احسنت)

رئیس - آقای خلعتبری

ارسلان خلعتبری - بنده عضو کمیسیون دارائی هستم...

صدر زاده - پس موافقید

خلعتبری - همانطوریکه عرض کردم بنده عضو کمیسیون دارائی هستم و در کمیسیونها باید تابع اکثریت بود اما عقیده شخصی هم ازلحاظ توضیح در جلسه علنی محفوظ است بنده علت اینکه مخالف اسم نوشته ام این بود که اولا فرصت خوبی داشته باشم که با حضور جناب آقای وزیر دارائی این مسئله ای که خیلی از لحاظ مملکت تأثیر دارد بعرض آقایان نمایندگان محترم برسانم برای اینکه در مملکت ما مسئله مالیات ازصورت مالیات خارج شده یعنی عبارت شده است بجای جمع کردن اسکناس جمع کردن پرونده این تلاش که برای جمع کردن کاغذ بنام پرونده میشود برای جلوگیری ازاینکار اگر یك فکر اساسی بکنید بنظر بنده یك شروعی خواهد بود برای اصلاح وضع مالیات این اعتراف سوم است که دولتها می کنند ازنظر اینکه قوانین مالیاتی ما ناقص است و طریقه و عمل وصول مالیات درمملکت ما صحیح نیست همانطوریکه جناب آقای عمیدی نوری فرمودند درزمان مرحوم هژیر یك دفعه یك دفعه هم درزمان دکتر مصدق یکدفعه هم حالا (یکی ازنمایندگان - یك دفعه هم در زمان فروزان) بنابراین این دفعه چهارم است که قانون برای توافق می آید. من نمیدانم چرا دولت های ما توجه نکردند که اینجا ایران است اینجا نه سویس است نه آمریکاست نه فرانسه یك قانونی را ما ازممالك دیگر اتخاذ کردیم ازسال ۱۳۱۲ تا الان روی این قانون داریم عمل می کنیم آقامثل اینست که ما فقط باید ببینیم درسویس وفرانسه وآمریکاودراین ممالك قانون مالیاتی چیست آنقانون را برمیداریم می آوریم اینجا درچهار دیواری آنقانون میخواهیم مالیات ازمردم وصول کنیم واین درست درنمی آید برای اینکه درآن ممالك چیزهای دیگری هم است و درآن ممالك این قوانین ازشصت سال پیش شروع شده است سیرتکاملیش را

کرده است ما بدون سیر تکامل کردن همان قانون را می‌خواهیم اجرا کنیم که خلاصه تمام تشریفات اداری از لحاظ وصول مالیات پیش آگهی واخطار وبازرسی و کمیسیون بدوی و کمیسیون تجدید نظر بعد هم یك لایحه توافق تازه بعد ازچند سال جناب آقای وزیر دارائی تشریف میآورند ومیگویند اجازه بدهید ما برویم با مؤدیان توافق کنیم یعنی که قوانین ماو طرز اجرا وطریقه عمل ما منطبق باوضع مملکت خودمان نیست میخواهیم یك چیزی را ازجای دیگر بیاوریم بدون این که وسایلش را فراهم کرده باشیم حالا بنده همین دیشب دریك مجله خارجی میخواندم که آمریکا سالی هزار میل که تقریباً با کیلومتر ۱۶۰۰ کیلومتر میشود ، سالی ۱۶۰۰ کیلومتر راه آهنش متوقف می شود وحذف میشود وازبین میرود بدلیل این که ازشماره اشخاص که با راه آهن مسافرت می کنند کم می‌شود وبرعده مسافرینی که با هواپیما ویا با اتومبیل‌های شخصی سفرمی کنند افزوده می‌شود درصورتی که ما الان تا دوماه دیگر که راه‌آهن ما به تبریز میرسد وپارسال که بمشهد رسید این را جشن گرفتیم ، برای ما راه‌آهن خود مقدمه اصلاحات است ومثل رگی است که دربدن لازم است ، آمریکا دارد راه آهن خود را کم میکند وحذف می کند وازبین میبرد بنده میخواهم بگویم آقایان وزرا نمیشود این مملکت را همه چیزش را با ممالك دیگر قیاس کرد آقایان محترم وقتی درعمل یك چیزی را دیدند که با اوضاع مملکت تطبیق نمیکند شما که فقط برای کسب وجهه نمی آئید ، احتیاج ندارید ، واقعاً ببینید که ازلحاظ مملکت ما چه قانونی قابل عمل است وچه قانونی غیرقابل عمل ، قانون قابل‌عمل‌را اجرا کنید وقانون غیرقابل عمل را اجرانکنید چون اگرما منظورمان تشکیل پروندو کاغذو کمیسیون بازی واینها باشد بازهم مالیات وصول نمی شود حالا بنده حتی خواستم بگویم که فکر کنید چرا مالیات وصول نمیشود علت را باید فکر کرد علت اگر برطرف نشد آقایان وزرا همه میدانند معلول همیشه باقی خواهد ماند یعنی هروقت اگر یك کسی یك پیشنهادی بکند ازلحاظ یك عمل مثبت عده ای فوراً مخالفت میکنند این مخالفت هم برای کسب وجهه است ، حالا درقوانین مالیاتی ممکن است یکی اشتباه درتشخیص داشته باشد یکی تلاشش برای کسب وجهه باشد مثل اینکه بنده خودم دیدم همین چند روزه اخیر اعتراض کردند یك عده میگفتند بلی این لایحه برای این آمده است که یك عده‌ای مالیات ندهند ودولت مالیات کم بگیرد این حرف را یك عده‌ای میگویند خوب اگرشما تحت تأثیر این حرف‌ها قرار نگیرید پس چرا میآئید لایحه می آورید ولی جنابعالی بدانید جنابعالی همان کسی هستید که بنده برای کارو کالت خدمتتان آمدم فرمودید اگر کسی صحبتی دارد باید ازطریق نماینده بانك باید بکند شما همان آدم هستید وقتی وزیر مالیه شدید نباید عوض بشوید یادتان هست ؟ من بشما تبریك گفتم من وکیل هستم اما عمل شما یك عمل قابل تقدیر است ، اشخاص باشهامت وخدمتگزار این مملکت آنهائی هستند که اگر یك چیزی بنظرشان رسید مصلحت واقعی را درنظر بگیرند دراین ایران مردم از حرف منفی خوششان میآید ازحرف مثبت بدشان می آید بهمین جهت است که هر کس حرف منفی بزند طرفدار دارد هر کس حرف مثبت بزند بدشان میآید وبا او دشمن می شوند اما سالها می گذرد ومعلوم می‌شود که حق با اشخاصی است که درامور مالی واقتصادی طرفدار جنبه مثبت هستند حتی در امور سیاسی هم فکر مثبت بیشتر مؤثر است ، حالا چرا مالیات نمی‌دهند علت اینکه مالیات نمیدهند اول ازهمه بنده می گویم این است که مردم نمیخواهند مالیات بدهند (یکی از نمایندگان - چرا ؟) بلی ، چرا نمیخواهند مالیات بدهند اگر فرصت باشد عرض میکنم آنهائی که مالیات کوچك میدهند هیچوقت حتی اعتراضی نمیکنند شما هیچ دیده اید کسی که بابت سیگار ویا قند وشکر که ده شاهی اضافه میدهد اعتراض کند ، اما اشخاصی که صدها هزار تومان منفعت دارند اعتراض میکنند میگویند که ما دراین مملکت برای چه مالیات بدهیم برای این مالیات بدهید که این مملکت تشکیلاتی دارد قشون دارد خرج دارد این قشون را یك روز بردارند مملکت تکان میخورد ، یك دفعه دیدید که همین قشون در قضیه آذربایجان چقدر ارزش داشت اگر این قشون نبود اگر از ترس این قشون نبود می‌ایستادند اما این ایراد صحیح نیست که اشخاصی که باید مالیات بدهند میگویند که ما چرا باید مالیات بدهیم مالیات برای ان بدهید که فایده میبرید فایده حسابی هم میبرید در کجای دنیا یك معامله ای صد درصد دویست درصد هزار درصد فایده دارد کجای دنیا زمین رامتری یك فران میخرند ۵ تومان میخرند صد تومان میفروشند ، چقدر ازهمین زمین های اطراف طهران استفاده برده اند ومالیات ندادند آقا چه حقی دارد اعتراض کند البته حالا من عرض می کنم که چرا مالیات ندادند وبچه علت مالیات ندادند منطق آنها غلط است که چرا مالیات بدهیم یك آقا می آید یك منطقه پانصد ذرعی را ۵ قطعه مستقل می سازد وازهر کاسب وتاجری که آنجا میرود ۵۰۰ هزار تومان ویا دویست هزار تومان میگیرد ، یك میلیون تومان خرج ساختمان میکند ۵ میلیون تومان بابت سرقفلی می گیرد این درآمدها را ما چرا مالیات نمی‌گیریم اتومبیلی که وارد میشود ویك مقدارش را خودکارخانه تخفیف میدهد وهر کدامش تا ده پانزده هزار تومان فایده دارد آنها که هزارتا اتومبیل میفروشند چرا مالیات ندهند ؟ این دوائی که آقایان میخرید بااین گرانی چه مالیاتی میدهند شما یك طبیب را توی سرش میزنید که سالی ده هزار تومان بده طبیب نان فکرش را میخورد وحاضر میشود عمل جراحی را در مقابل میکرب سرطان بکند این ها را حساب نمی کنید او در حین عمل رنج میبرد اما حساب آن کسی را نمی کنید که زمین را متری ۵۰ تومان میخرد و متری ۵ هزار تومان می‌فروشد این علتش چیست؟ بنده میخواهم عرض کنم علتش را که چیست علت بنظر بنده چندچیز است اول علت و علت العلل اینست که قانون بداست ، طریقه بداست ، بنده آقایان اشخاصی را می‌شناسم که رفته‌اند مالیات بدهند فرض کنید خواسته‌اند ۶۰ هزار تومان مالیات بدهند عده‌ای که در همه جا هستند وسوء استفاده میکنند ، گفته‌اند که چرا ۶۰ هزار تومان بدهی ۱۰ هزار تومان بده بدولت ده هزار تومان هم بده بما بعد یك گزارش برایش تهیه میکنند و گزارش را آن کسی که بازرسی کرده و گزارش را تهیه کرده است بنفع مؤدی تنظیم میکند و میرود به کمیسیون وقتی گزارش رفت بکمیسیون فرض بفرمائید کمیسیون برابر نصف آن رویش میگذارد تازه میشود ۱۵ هزار تومان این سیستم ندادن مالیات را تشویق میکند چرا برای اینکه راه فرار هست ، راه فرار در کجاست؟ در قوانین شماست ، اگر این راه فرار بسته شد دیگر کسی نمی تواند مالیات ندهد ، اشخاصی هم هستند همینطور که عرض کردم میخواهند مالیات بدهند ولی برای آنها ایجاد زحمت میکنند در سال ۲۳ یك مستشار امریکائی بنام مستر دیولس آمده بود این گفت هرچه ازمردم تا کنون مطالبه کردید یك صفرهم بآن اضافه کنید یعنی صدهزار تومان شود یك میلیون تومان ، از آن سال باین طرف یك جریانی هست که این را نمی توانید تکذیب کنید تمام مردم این مملکت می‌دانند ، در دستگاه شما من قطع دارم اشخاص بسیار درست و بسیار خوبی هستند که بیچاره ها حقوقشان باندازه نصف معاششان نمیشود اما دسته‌ای هستند بسیار قوی و بسیار استفاده چی واینها نمی گذارند که شما یك مالیات صحیح از مردم وصول کنید یعنی می آیند برای یك کسی که باید ۵۰ هزار تومان مالیات بدهد وحاضر است بدهد می گویند اگر بمن فلان قدر فلانقدر ندادی من ۵۰ هزار تومان را مینویسیم ۵۰۰ هزار تومان سیستم پیش آگهی وسیستم های دیگر این عمل را تشویق میکند ، یك نفر مأمور خاطی می‌تواند یك دستگاهی را بدنام کند وپول بگیرد برای اینکه مقصود خودش را پیش ببرد و بعد پرونده می آید در کمیسیون وقتی در کمیسیون می آید قاضی که می‌بیند یك میلیون تومان پیش آگهی کرده‌اند این دیگر کمتر از صدهزار تومان دستش میلرزد و جرأت نمیکند که عدالت را اجرا کند در صورتی که ممکن است واقعاً مؤدی استحقاق دادن صدهزار را نداشته باشد این است که مردم هم اعتماد و اطمینان نمی کنند اگر یك کسی خواست بطبیب خاطر مالیات صحیح بدهد میترسد حقیقتش رابگوید بطوری که اگر یك رقم سختی برایش نوشت یك کاغذ شهری و بی امضاء هم برای شما می آید که جناب آقای ناصر فلان آقا درفلان پرونده یك همچو پولی داده شما کاغذ بی امضاء راقبول میکنید عضورا منتظر خدمت ورئیس اداره رابر کنار میکنید بالاقل میگوئید که مراقب باشید همچو بکنید آنوقت آنهائی که باید قضاوت عادلانه بکنند اینها اطمینان ندارند که بتوانند قضاوت عادلانه بکنند طریق عمل شما طوری است که یك کسی میتواند با یك گزارش مالیات را از بین ببرد و یك مالیاتی را از دولت تضییع کند که دفترنشان میدهد و بنده خیلی افسوس میخورم واقعاً قابل اظهار نیست ولی باید گفت مخصوصاً از جناب آقای خرازی تقاضا میکنم که توجه کنند که این دفاتری که تهیه میشود برای تجارت و کسب واینکار ها این دفاتر باواقع خیلی فرق دارد (صدرزاده - برای اینکه بدفاتر واقعی ترتیب اثر نمیدهند) اگر یك تاجر دفتر واقعی را هم بیاورد ترتیب اثر نمیدهند میخواهیم جمع بین هردو را بکنیم این هست اینجا هم میخواهند فرار کنند میخواهند مالیات ندهند منفعت سنگین را هم میخواهند ببرند چرا چون نفع دارد و برای اینکه راه درجلویشان بازاست اگر این راه را بستید و اگر جرئت کردید این مقاطعه کارها نمیدانم چهاردرجه پاه درجه مالیات میدهند یعنی مقاطعه کارهائی که بادولت معامله میکنند مالیات میدهند واز پولی که آنها میدهند کسر میکنند بطور مقطوع واین یك رقم درآمد عمده است اما مقاطعه کارهائی که با دولت سروکار ندارند مالیات نمیدهند و کلای عدلیه هم تا دوسال قبل مالیات مقطوع نمیدادند آمدند گفتند که وکلای عدلیه باید تمبر بچسبانند تمبر قابل فرار نیست تمبر اگر نشد که عرضحالش راقبول نمی کنند مدعی بدهد وکیل کم نمیکند چون اگر مدعی به کم شد حق خودش ازبین می‌رود بنابراین مطابق واقع هم تمبر میخورد مالیات وصول میشود وهم وکیل حق خودش رامیگیرد ودرظرف این دوسال که عمل کردند ده برابر مالیات سابق وصول شده است (صدرزاده - فقط تمام بمالیه ندارد وتمام مأمورین مالیه کم شده) حالا این قانون را آورده‌اند بنده در این

کمیسیون یك پیشنهادی دارم که این قانون را حالا که آورده‌اند بمجلس من رأی میدهم ولی حالا که آورده‌اید چرا این قانون را کلی نمی کنید آخر این توافق ودعوت بتوافق یك مزایائی دارد ، بنده در کمیسیون بحث کردم و گفتم آقا حالا که بتوافق دعوت می کنید اینجا یك قسمت توافق بسته برضایت شماست بیائید یك کار دیگر بکنید مالیات دهنده‌های بزرگ را استثناء کنیم بگوئیم که مالیات دهندگان تاپنجهزار تومان یا ده‌هزار تومان مالیات اگر تا یك برابر مالیات خودش را آورد داد معاف باشد صحبت شد گفتند که برای اداره مالیه این موجب توهم است ممکن است مالیات دهندگان بزرگ فرار کنند گفتیم منحصر میکنیم به پنجهزار تومان تاده هزار تومان که شامل این‌ها نشود ولی دراین ده سال شما یك صورتی دارید که چقدر از این مالیات دهندگان بزرگ مالیات وصول کرده‌اید هروقت یك قانونی یا یك طرحی می آید که برای قطع تماس دولت بامردم است آنوقت کسب وجهه در کارمی آید تظاهر در کار می آید اشتباه در کار می آید سوءتشخیص در کارمی آید وجلوی اینکار گرفته میشود و امروز مؤثر ترین چیزی که آقای وزیر مالیه درامر تأخیر وصول مالیات‌ها وجود دارد خودتان هستید نه شخص شما دستگاه شما طرز کار ایندستگاه طوری است که دلش را بپرونده سازی خوش کرده یك مطلبی را آقایان توجه بفرمایند این مسائل ازلحاظ مملکت مهم است بنده آنچیزی که بنظرم ازلحاظ مصلحت مملکت میرسد به دون هیچ پروائی عرض میکنم آقایان یا قبول میفرمایند یا دولت قبول میکند یا نمیکند یك گزارشی اخیراً دیده‌ام که یکی از رؤسای وزارت دارائی آقای مصطفی هروی یك مقالاتی در پست تهران نوشته است که واقعاً این مقالات ازنظر نمایندگان قابل خواندن است چرا؟ در سال ۱۲۱۲ قانون مالیات بردرآمد وضع شد میزان وضریب مالیات خیلی پائین بود ٤ درصد و ۵ درصد بود و ازاین مقدار تجاوز نمی کرد و بالا میرفت در سال ۲۲ دکتر میلسپو آمد و یك امریکائی بی‌خبر ازوضع ایران بااینکه ۵ سال سابقاً درایران بود معذلك نتوانست تشخیص بدهد آمد گفت مالیات های سنگینی تا ۸۰ در صد مالیات بدهند این قانون امریکاست در امریکا در زمان جنك تا ۸۰ درصد مالیات گرفتند ولی گرفتند و این وسط ها از میان نرفت ولی ماعمل کردیم اینجا ونتیجه نگرفتیم یك گزارش هائی دارم که بنده خلاصه‌اش را بعرض آقایان میرسانم از سال ۱۳۱۲ تاسال ۱۳۲۰ است آقایان تصدیق می‌فرمایند که در این سال‌ها قیمت ها خیلی پائین‌تر از سال ۲۱ و۲۳ بود و ضریب‌هاهم خیلی پائین‌تر بوده است وصولی ۵۰ تا ۶۰ میلیون تومان مالیات بردرآمد یعنی مالیات مستقیم بود این مال آن زمان بود تا ۲۰ و در ۲۲ قانون عوض شد نرخ مالیات بالا رفت تا ۸۰ درصد رسید و نرخهای پائین بالا رفت کسی که ۵ در صد میداد باید ۸۰ درصد مالیات بپردازد و کسی که ۵ هزار تومان می‌داد بایستی ۸۰ هزار تومان بدهد خوب قیمت ها هم بالا رفت چیت متری ۳۰ شاهی بود شد ۳ تومان شکر کیلوئی ۳۰ شاهی بود شد کیلوئی ۱۵ ریال یعنی مالیات در این سال میبایستی ۵۰۰ میلیون ریال بود بشود ۵۰۰ میلیون تومان همین آقای محترم بااحصائیه خیلی صحیحی از سال ۲۳ و ۲٤ ضریب داده‌اند در سال ۲٤ که برای ۲۳ بوده است و در بحبوحه منافع بوده است خیال میکنید که مالیات چقدر بوده است؟ مالیات ۳۰ میلیون تومان یعنی نصف قبل از ۳۲۰ بااینکه ضریب مالیات ٤ برابر و قیمت ها و منافع چندین برابر (صارمی - این وصولی هم مال شرکت های دولتی بوده است که وصول شده) این دلیل دیگر در مقابل دلیل هیچ نباید گفت این عملی بود که شد و معلوم شد که اگر سیستم مالیات تصحیح نشود اگر طریقه صحیح نباشد و اگر بقانون وارقام اکتفاء بشود نتیجه‌اش همین است که هست این دستگاهها همیشه میل دارند شیفر باشد و رقم باشد و دوسیه باشد و کمیسیون باشد و با کمال تأسف جرئت آن را ندارند که کار مالیاتی مردم را حل وفصل کنند و حالا جناب عالی آمده‌اید و این را آورده‌اید بنظر بنده جنابعالی آدم باجرئتی هستید شما یك آدمی بودید که سالها رئیس بانك ملی بودید و مؤثرترین پست های اقتصادی مملکت را داشتید شما کسی نیستید که بگوئید من از این چیزها بی اطلاع هستم اگر اشخاصی بی اطلاعی بودند ما حرف آنها را قبول می‌کنیم جنابعالی اگر در این جا قانون می‌آورید که تجربه شده باشد که آن قانون صحیح نیست بنظر بنده از شما پذیرفته نیست (صدرزاده - ماهم رأی نمی‌دهیم) وما هم اگر خواستیم رأی بدهیم چشم اهل مملکت بازاست آقایان بودجه مملکت باید تأمین بشود در درجه اول باید از اشخاصی گرفت که از این مملکت استفاده زیادی میکنند (صحیح است) ماهمه مخالفیم با مالیات زیاد غیرمستقیم اما خدمتگزار کسی است که راه را نشان بدهد یك طریقی نشان بدهد که پول دربیاید اگر مهمترین مسئله برای شما طریق وصول مالیات است این طریقه وصول را نه امریکائی بلد است نه فرانسوی ونه بلژیکی خودمان از همه بهتر بلدیم شما اگر توانستید طریقه‌ای پیش بیاورید و آن طریقه را عمل کنید موفق خواهید شد و می‌توانید بودجه مملکت را متعادل سازید مهمترین چیز درمسئله مالیات ووصول مالیات مسئله هزینه وصول است این وصول مالیات غیرمستقیم را که درممالك دیگر رغبت پیدا کرده‌اند برای اینکه هزینه وصولش کم است شما این مالیات هائی که الان دارید این هزینه وصولش بیشتر ازدرآمدش است شما یك سیستمی اتخاذ بفرمائید که این هزینه وصول از بین برود وطریقه‌ای اتخاذ کنید که تمام مأمورین مالیات بامردم از بین برود وشما هرقانونی را بیاورید باید این دستگاه اجرا کند این دستگاه شما هیچوقت نمی‌تواند شما اشخاص صحیح العمل زیاد دارید ولی طوری بهم رفته است که در شرایط فعلی بهترین قانون را شما بیاورید مطمئن باشید که در این دستگاه صحیح اجرا عمل نمیشود ،

رئیس - آقای خلعتبری وقت جنابعالی تمام شده است ،

خلعتبری - بنده عرضم را خاتمه می‌دهم البته می‌خواستم مطالب دیگری بگویم ولی وقت نیست ،

رئیس - درضمن صحبت خودشان آقای خلعتبری فکر میکنم که اشتباه کردند در اینجا وفرمودند که واقعاً ببینید از لحاظ مملکت ماچه قانونی قابل عمل است قانون قابل عمل را اجرا بکنید قانون غیر قابل عمل را اجراء نکنید اگر قانون شد هیچ دولتی نمی‌تواند آن را اجرا نکند ،

خلعتبری - بنده مخاطبم مجلس بود نه دولت تقاضای اصلاح آن را کردم

رئیس - پس توضیح دادید خیلی متشکرم چون من نمیخواستم چنین چیزی درصورت مجلس نوشته شود آقای خرازی شما موافقید بفرمائید ومتوجه باشید درقسمت توافق است ومالیاتهای سابق است که در ۱۳۳۶ بایستی حل بشود

خرازی - در دنیای امروزی دو سیستم مالیات هست یکی مالیات مستقیم و یکی مالیات غیر مستقیم هریك ازاین‌ها طرفدارانی دارد ومخالفینی دارد و البته سیستم مالیات غیر مستقیم فقط رجحانش بمالیات مستقیم اینست که خرج وصولش کم است مالیات غیرمستقیم بطبقه مصرف کننده ومخصوصاً طبقات پائین تحمیل میشود ولی سیستم مالیات مستقیم سیستم خوبی است وروز بروزهم دردنیا طرفدارانش زیادتر میشوند ومیگویند که هرکس که بیشتر منفعت میبرد باید بیشتر مالیات بدهد واگر بخواهیم مقایسه بکنیم دراشل بندی میشود گفت که مملکت ایران جزءاشلهای متوسطه است نه اشل بالا داردو نه اشل پائین خیرالامور اوسطها را رعایت کرده ولی در کشور ما متأسفانه این مالیات مستقیم بمناسبت اینکه درروز اول دستگاهها آنطوریکه باید نخواسته‌اند مالیات وصول کنند وبهترین دلیلش اینست که ممکنست هنوز یك اشخاصی باشند یك شرکتها و مؤسساتی باشند که از ۱۰ سال پیش باین طرف هنوز مالیاتشانرا وصول نکرده‌اند بنده یادم میآید گرچه مجلس یك خرده وقتش گذشته است ، آقایان خسته شده‌اید یادم میآید جناب آقای بیات ماکو درزمان اعلیحضرت فقید ازمسافرت اروپا که برای تکمیل تحصیلاتشان رفته بودند برگشته بودند من رفته بودم برای دیدنشان یك مأمور شهرداری که مأمور وصول آب بود بایك کیف پرآمد و گفت که هفت تومان وچندریال پول آب بمابدهید ایشان هم زود دست کردند توی جیبشان و جلوی ماشمردند بعد آن مأمور گفت که لازم نیست حالا بدهی گفت بچه مناسبت مگر تونیامده‌ای برای وصول آب بها گفت حالا پول چائی مارا بده من اگر اینهارا میگرفتم که کیفم اینقدر قبض نداشت حالا قربان این مالیات را ملاحظه میفرمائید بنده از جناب آقای وزیر دارائی مخصوصاً تشکر میکنم که توجه کردند که اگر حقیقتاً میخواهند دستگاه صحیحی برای وصول مالیات درآتیه داشته باشند بایستی این مالیاتهای متفرقه را بطور توافق وکد خدامنشی حل کنند وروز ازنو روزی ازنوبترتیب صحیح هر کس که درآمدش زیادتر است ازاو مالیات بگیرند بنده این عقیده‌ای که عرض میکنم این دفعه چهارم است بنده در مهر ماه ۱۳۲۵ در کنفرانس اقتصادی که در اطاق بازرگانی تهران بود وازتمام اطاقهای بازرگانی شهرستانها نمایندگانی داشت در زمان نخست وزیری مرحوم قوام‌السلطنه ودرزمان وزارت دارائی مرحوم هژیر گفته‌ام ودر کتابخانه اطاق بازرگانی تهران مضبوط است در گذشته هم اینجا گفتم یك روزهم بشهادت آقایان درحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درشرفیابی دسته جمعی گفتم که مردم ایران دو جور مالیات میدهند یکی بخزانه دولت میدهند ویکی بجیب مأمورین ومتأسفانه مالیات جیب مأمورین فزونی دارد حالا ملاحظه بفرمائید که بنده مجدداً ازجناب آقای ناصر تشکر میکنم که ازروزیکه ایشان آمده‌اند اشخاصی درپیشکاری‌های دارائی گذاشته‌اند مثل آقای بهمن یارو گودرز زنیاو گرکانی رئیس اداره مالیات وشرکتها واز روز اول این مرد سعی کرده که این دستگاه هارا اصلاح کند برای اینکه همانطور که جناب آقای خلعتبری فرمودند ممکن است بهترین قوانین را دستگاه طوری اجرا کند که آن منظوری که دارید حاصل نشود بنده یادم می‌آید یکروزی آمدند و این کمیسیونهای حل اختلاف دا درست کردند وامثال میرزا ابوالحسن خان مستوفی جناب آقای ناصر مخصوصاً تمنی دارم جنابعالی وجناب آقای انواری توجه بفرمائید آمدند امثال میرزا ابوالحسن خان مستوفی امثال آقای گرکانی وحاج فریور ویك عده دیگر از صاحبمنصبان ارشد وزارت دارائی که حقیقة بنیك نامی و درستی و وارد بودن مجهز بودند اینهارا عضو کمیسیون حل اختلاف کردند و ده ها میلیون تومان برای دولت وصول کردند

الان دستگاه طوری است که روز بروز سعی می کنند که اصلاح بشود ولی همانطوریکه جناب آقای خلعتبری فرمودند و بنده هم با ایشان موافق هستم یك باند هائی هستند که اصلا نمیگذارند مالیات برای دولت وصول شود وبا تار وپود وطناب و زنجیر دست وبال مؤدیان را می بندند وهمه اش سعی میکنند بنفع خودشان یعنی بنفع جیب مالیات وصول کنند وبعقیده بنده این لایحه ازبهترین لوایحی است که آمده است برای اینکه باین بلیه ای که مؤدیان دچار شده اند پایان میدهد وحقیقتاً دولت ودستگاه وزارت دارائی مخصوصاً آقای ناصر که بدرستی و نیکنامی معروف هستند آمده اند میخواهند خودشان را از این منجلاب خارج کنند وما باید حقیقة کمك بکنیم که این لایحه بگذرد و اشخاص کمیسیونها هم اشخاص حسابی باشند که تحت هیچ تأثیری واقع نشوند بنده یکدفعه یادم می آید به آقای نجم الملك وزیر اسبق دارائی گفتم شما دو تا کار دراین کمیسیونها بکنید در قانون مالیات بردرآمد یك اشخاصی را تعیین کنید که اشخاص حسابی انتخاب کند و دیگر پیشکار دارائی یا مدیر کل مالیات بردرآمد هرروز با تلفن نگوید که آن را شل کن و آن را سفت کن یکی هم یك ماده ای بگنجانید برای اینکه جلو گیری بفرمائید از مأمورین خاطی و آن این باشد که شما همانطوریکه یك مأموری یك مالیاتی را باید بگیرد وقتی نگرفت باید مؤاخذه کنید همانطور شما یك مالیاتی را که نبایستی قانوناً و حقاً بگیرید بنده نمی گویم برای کسی پیش آگهی نفرستید ولی قانوناً وحقاً اگر یك مالیاتی را نباید از کسی بگیرید و گرفتید از او هم حقاً مؤاخذه کنید آنوقت این پیش آگهی های سرسام آور را که حالت شوخی پیدا میکند صادر نخواهند کرد سال گذشته ملاحظه بفرمائید سال گذشته اینجا مذاکره کردیم گفتیم مأمورین میزی سابقاً که میرفتند درتجارتخانه ها وغیر کتها دربازار یك چیزی میگرفتند هر کسی هرچه میداد میگفتند خدا برکت بدهد بعد آمدند گفتند که آقا شه دالان امیر را ۱۴۰ هزار تومان درمزایده برده ایم ونمیتوانیم کمتر از این بگیریم باید این را بدهید ویك چیزی هم اضافه بدهید این وضع نمی شود و حالا بحمدالله والمنة اگر زمان آقای ناصر هم از این حرفها بود بنده اینجا صریحاً خدمت آقایان میگفتم و ایشان هم میرفتند ولی حالا این حرفها نیست (بهبهانی- الحمدالله) الحمدالله بایستی حقیقتاً یك توجهی کرد این مالیاتها از ده سال به این طرف البته نمیگویم همه از ۱۰ سال به این طرف است یکی ممکن است ۲ سال یکی ۸ سال ویکی ۱۰ سال باشد این دستگاه باید طوری مجهز باشد و اشخاص حسابی در کمیسیونها باشند واین قضیه را به توافق و کدخدامنشی حل کنند واین مالیات معوقه دولت را وصول کنند وروز از نو روزی ازنو یك ترتیبی بدهند که حقیقة هر کسی در این مملکت بیشتر منتفع میشود بیشتر مالیات بدهد وبی خود مأمورین مزاحم اشخاص نشوند وهمانطور که رفقای محترم اینجا گفتند حتی المقدور سعی شود که مؤدیان با مأمورین اصطکاك نداشته باشند ویك طوری باشد که اتوماتیکمان مالیات بردرآمد ومالیات برعایدات وصول بشود واین ۶۰ هزار دوسیه ای که معوق مانده ازبین برود

رئیس- پیشنهاد کفایت مذاکرات راجع به کلیات رسیده است که قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در کلیات مذاکرات کافی باشد. ارباب

رئیس- آقای ارباب

ارباب - بعقیده بنده در کلیات مذاکرات بحد کفایت شده ودرماده واحده هم جا دارد که توضیحات بیشتری اگر لازم باشد آقایان محترم بدهند این لایحه آنچه مسلم است وروشن است یك قسمت از ابتلاآت طبقاتی که هیچ جا کومك بآنان نمی شود خواهد داشت وبنابر این بطور اختصار عرض میکنم که آقایان اگر صلاح بدانند مذاکرات را در کلیات کافی بدانند تا وارد طرح خود ماده بشویم وآنجا هر نظری باشد آقایان ابراز بفرمایند

رئیس- آقای صدرزاده مخالفید؟

صدرزاده - خیر موافقم

رئیس - مخالفی ندارد رأی گرفته میشود به کفایت مذاکرات در کلیات آقایان موافقین قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد رأی گرفته میشود بورود در ماده چون یك ماده بیشتر نیست آقایان موافقین قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۴- طرح وتصویب دو فوریت طرح پیشنهادی راجع به چاپ مذاکرات مشروح مجلس

رئیس- یك طرح سه فوریتی برای اصلاح قانونی که گذشته است راجع به چاپ مذاکرات مجلس ازطرف آقایان رسیده که قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

امضاء کنندگان قانون مصوب ۱۸ آذر ۱۳۰۵ شمسی راجع بطبع مذاکرات مشروح مجلس را بطریق ذیل اصلاح و تقاضای تصویب آن را بقید سه فوریت داریم.

ماده واحده - اداره قانون گذاری مجلس شورای ملی مکلف است صورت مشروح مذاکرات جلسات علنی مجلس را بدون تحریف وتفسیر بترتیبی که درجلسات نطق میشود بانضمام قوانین مصوب طبع و تاجلسه آینده منتشر نماید.

تبصره - کاربردازی مجلس شورای ملی مکلف است مخارج طبع ونشر مذاکرات مشروح مجلس را همه ساله دربودجه مجلس پیش بینی نماید

عمیدی نوری - سراج حجازی - دکتر عمید - قراگوزلو - مهندس ظفر - حلمتبری دکتر فریدون افشار - بهبهانی - امیر بختیار فروهر - سلطانی - دکتر بینا - مهندس دهستانی فضائلی - خزیمه علم

رئیس- قانون هم قرائت میشود

(مواد قانون بشرح زیر قرائت شد)

ماده اول - اداره تقنینیه ومباشرت مجلس شورای ملی مکلف است که صورت مذاکرات مشروح جلسات علنی را (باستثنای مذاکرات قبل از دستور) بدون تحریف وتغییر بترتیبی که در جلسات نطق میشود طبع ونشر نماید.

ماده دوم - مذاکرات هر جلسه باید منتهی تا یکهفته بعد منتشر گردد

ماده سوم - اداره مباشرت مجلس شورای ملی مکلف است مخارج طبع و نشر مذاکرات مشروح مجلس را از تاریخ تصویب این قانون تا آخر هذه السنه از محل جرائم پرداخته ودر سنوات بعد جزو بودجه مخارج مجلس شورای ملی پیش بینی نماید.

این قانون که مشتمل برسه ماده است درجلسه هشتم آذرماه ۱۳۰۵ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی- سید محمد تدین

رئیس- این استثناء حالا برداشته میشود واین قسمت تاجلسه بعد را چون در این قانون یکهفته قائل شده بودند اینجا هم قائل شوید که تاجلسه بعد باشد آقای صدر زاده مخالفید (صدرزاده - بلی) بفرمائید

صدرزاده - عرض کنم بحضورتان آقایان الان یك قانونی راجع به مجله رسمی گذشت وهشتاد نود رأی دادیم حالا بنده میخواهم بدانم که این قانون تناقض با آن قانون دارد یا ندارد؟ اگر تناقضی با او دارد که این چیز عجیبی است که بما صله ۳ دقیقه یك قانونی بیاوریم وبدون مطالعه بگذرانیم اگر تناقض ندارد با آن چیزی که گذرانیدیم فرصت بدهید تا مطالعه کنیم واین قانونی که گذرانیدیم با آن قانون سابق مقایسه کنیم آنوقت تصویب شود اطاعت هم میکنیم این مثل این است که یك قانونی الان گذرانیدید همین الان میخواهید آن را لغو کنید فرصت بدهید تا مطالعه شود اگر این قانون با آن قانون تناقض نداشت روی سر میگذاریم بجای یك رأی دو تا رأی و سه تا رأی میدهیم

رئیس - دوفوریت باشد که طبع و وتوزیع بشود وآقایان رأی بدهند آقای بهبهانی موافقید؟

بهبهانی - بلی

رئیس - بفرمائید

بهبهانی - بنده خیال کردم جناب آقای صدرزاده خواستند بااصل طرح مخالفت کنند تعجب کردم ولی فرمایشات تایك اندازه ای صحیح است (صدرزاده - تا نه تااندازه ای) اجازه بفرمائید ولی بنده نمی دانم که ایشان چه احتمالی دادند که این با آن قانونی که گذشت تناقضی داشته باشد تناقضی ندارد بلکه مؤید آن است ما در این طرح نظرمان این است که نطقهای قبل از دستور هم طبع ونشر بشود (موسوی الان که میشود)

رئیس - عمل میشود ولی قانون استثناء کرده

بهبهانی - میشود چون قانون استثنا کرده بنظر بنده یکی از مطالب بسیار مهمی که درمجلس شورای ملی گفته میشود نطقهای قبل از دستور است که نمایندگان محترم ازدرد دل مردمشان و محلشان وازحوزه انتخابیه شان میایند صحبت میکنند وبایستی حتماً این نطقهای قبل از دستور حتماً باید طبع وتوزیع بشود ومنعکس بشود درصورت جلسات مجلس شورای ملی بنده حالا راجع بفوریت وغیر فوریت عرضی ندارم راجع باصل مطلب عرضم این بود که نطق های قبل از دستور حتماً باید طبع وتوزیع بشود

رئیس - رأی گرفته میشود بفوریت اول این طرح آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد فوریت دوم مطرح است آقای صدرزاده مخالفید؟

صدرزاده - بلی

رئیس - بفرمائید

صدرزاده - عرض کنم حضورتان برای اینکه ما بخواهیم یك کاری را یك روز زودتر بکنیم نباید با یك وضع عجولانه ای بکنیم که یکروز دیگر مجبور بشویم قانون دیگری آن را لغو بکنیم این را با فوریتش را الان اکثریت محترم رای دادند این میرود بکمیسیون آن کمیسیونی که مربوط باین کار است مثلا کمیسیون محاسبات مجلس مطالعه میکند ورسیدگی میکند وبعد از اینکه تشخیص دادند ورسیدگی کردند رأی بدهیم این همچو فوریتی ندارد که شما سه فوریت تقاضا کرده اید آخر ما باید رأی بدهیم یا نه اگر باید رأی بدهیم باید مطالعه کنیم آخر این درست نیست این را ملاحظه بفرمائید در قانون مسائل فوری را که مینویسند با فوریت تلقی بشود یك مسئله مهم مملکتی است نه اینکه مذاکرات مجلس را چاپ کنند یا نکنند این مطلب مهمی نیست الان این قانون مالیات مهم است.

رئیس- آقای خلعتبری موافقید (خلعتبری - بلی) بفرمائید

خلعتبری- عرض کنم مطلب خیلی ساده است اینجا مقام محترم ریاست مجلس

یك قانونی را خواندند این قانون هشتم آذر ۱۳۰۵ شمسی است که در اینجا مذاکرات قبل از دستور را حذف کرده است حالا وقتی این قانون در مجلس خوانده شد این محظور برای ایشان پیش آمد که با این وضع در صورت جلسات آینده نطق های قبل از دستور چاپ بشود چون چیز فوق العاده ای نیست بنده خدمتشان عرض کردم ایشان فرمودند که خوب حالا که دچار چنین مسئله ای شده ایم واین منع قانونی است ضرر ندارد که خود آقایان یك عده ای تقاضا کنند و این تقاضا هم که شده است در همان قانون سابق هم قید است به استثنای مذاکرات قبل از دستور واین حذف شده است آنجائی هم که اسم اداره مباشرت بوده ذکر شده است اداره قانون گذاری و آنجائی که ذکر شده است یکهفته بعد شده است تا جلسه بعد بنابراین این همان قانون است فقط برای اینکه دستگاه ریاست مجلس از لحاظ این قانون که درج مذاکرات قبل از دستور را منع کرده وچاپ مذاکرات قبل از دستور لازم است برای مجلس وبرای مملکت مهم است تذکراتی که آقایان دارند این تذکرات وقایعی که در ولایات پیش می آید که باید بیایند وبگویند اینرا باید مردم با اطلاع باشند وبدانند وحالا یك روزنامه ای باجیب خودشان و باخرج خودشان بما کومك میکنند واین مطالب را می نویسند متشکریم این از این حیث میشود که مقام محترم ریاست فرمودند که راه حلش را طرح بدهیم خودشان هم موافق بودند حالا بنظر بنده فوریت دومش هم اشکال نخواهد داشت و اگر آقایان صلاح میدانند رأی بدهند که تمام بشود این حق مجلس است

رئیس- رأی گرفته میشود بفوریت دوم آقایانی که موافقند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد آقایان خودشان موافقت کردند که فوریت سوم برداشته شود

۵- تعیین موقع ودستور جلسه بعد- ختم جلسه

رئیس- جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده پنجشنبه خواهد بود واستیضاح در دستور است

(مجلس نیمساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی- **رضاحکمت**